

ეს ავითქვამენ სპირიტუალურ თაველ საქართველოს ხელისუფლებას, რომელსაც ახლა მიიჩნევიან პერიოდი უღვას!

ამას წინათ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გალაშქრა მცხოვრებ ქართველთა ჯგუფი დააკავა, რომელსაც რუსეთის სპეცსამსახურების დაგეგმვით ავითქვამენ მოუწყვია. როგორც მის აცხადებს, რუსეთის მიზანი საქართველოში დესტაბილიზაციის გამოწვევა გახლდათ. პოლიტოლოგ ალექსანდრე ზაზინი, რომელიც აქტიურ პარტიზანულ იმეორებას, აღნიშნული ფაქტის შეფასება ვთხოვთ:

– როცა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გაერცვლებულ ინფორმაციას და კადრებს უყურებ, რჩება შთაბეჭდილება, რომ ეს ყველაფერი ხელოვნურად არის გაკეთებული. არა მგონია, რომელიმე ქვეყნის სპეცსამსახურს დაგეგმა და განეხორციელებინა ტერორისტული აქტები ასე უნდოდ, როგორც ეს თბილისში მოხდა. მიუხედავად, არა მგონია, რომ ისეთი ტრადიციების მქონე სპეცსამსახურს, როგორც რუსეთის სპეცსამსახურია, ემოქმედა ასე არაპროფესიონალურად. ვიდაც კოჭოიას მეშვეობით ქვეყნის შიგნით დესტაბილიზაციის მოწყობა მართლაც რომ სასაცილოდ უყურებს. თუ რუსეთს საქართველოში დესტაბილიზაციის მოწყობა სჭირდება, ამისათვის ბევრად უფრო ეფექტური ბერკეტები გააჩნია, ვიდრე კოჭოია და დეპორტისტების ოფისის ავითქვამს.

– გამორიცხავთ, რომ რუსეთს სურს საქართველოში დესტაბილიზაცია?

– ვიმეორებ, თუ რუსეთს მიზნად აქვს საქართველოში დესტაბილიზაციის შექმნა, ამისათვის სულ არ სჭირდება ეს სულელური ავითქვამები. რა შედეგი ექნებოდათ მათ აქედან? რუსეთს ეს არ სჭირდება, ეს ავითქვამები სჭირდება საქართველოს ხელისუფლებას, რომელსაც ახლა მიიჩნევიან პერიოდი უღვას, რომელსაც იგივე, რომ მისი ხელისუფლებაში მიიჩნევიან უამთარი ელის, მშვიდობაში ეპონოზი, პრაქტიკულად ნულზე დასწვლი. საქართველოს ხელისუფლება ელის საზოგადოების პროტესტს, სოციალურ ავითქვამს, რისთვისაც სჭირდება კონტროლის გამკაცრება თითოეულ მოქალაქეზე. ამავე დროს, ის ცდილობს ხალხს დაარწმუნოს, რომ ეს სიღარიბე, სიღატაკე, ადამიანის უფლებების დარღვევები, დაჭერები და ტერორი განპირობებული არა მათი მცდარი, დანაშაულებრივი პოლიტიკით, არამედ ამაში დამნაშავე არის რუსეთი.

– როგორც ამბობენ, რუსეთი სააკაშვილის ბოლოდროინდელმა წარმატებებმა გააღიზიანა. მხედველობაში მაქვს მისი გამოსვლები და შეხვედრები ნატო-სა და ეშტო-ს სამიტებზე, სადაც

როგორც ამბობენ, მსოფლიო ლიდერების მხარდაჭერა მიიპოვა...

– თქვენ შეგიძლიათ ნახოთ მსოფლიოს წამყვანი ჟურნალ-გაზეთების მიმოხილვები და თავად დარწმუნდებით, რომ ეს ასე არ არის. ის რამდენიმეწლიანი შეხვედრა ბარაკ ობამასთან არაფრისმოცემია ჩვენი ქვეყნისათვის. ეს შეხვედრა შედგა იმიტომ, რომ აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი დაბეჯითებით თხოვდა ობამას, შეხვედროდა სააკაშვილს, სახელმწიფო დეპარტამენტის თხოვნა კი განპირობებული იყო იმით, რომ უკვე 2 წელიწადია, ქართველი დიპლომატები, თავად მიხეილ სააკაშვილი და მისი ლობისტი კომპანიები უზარმაზარ ფულს ხარჯავდნენ, ჩაეწიოთ ეს შეხვედრა. ობამა-საკაშვილის შეხვედრაზე არ ბადაწყობა არცერთი საკითხი, ეს შეხვედრა იყო მხოლოდ ტელეპრეზიდენტობისათვის. ეს შეხვედრა უნდოდა მხოლოდ სააკაშვილს მხოლოდ იმისათვის, რომ ქართველი ხალხისთვის ეთქვა, არ ვარ ბაკოტრამპული კოლიტიკოსი. ასე რომ, პიარის თვალსაზრისით ეს მართლაც დიდი წარმატება იყო, მაგრამ ქვეყნისთვის ამას არაფერი მოუტანია. არცერთ ინციდენტს, რომელიც საქართველოს მხარდაჭერა არ მიუღია. ერთადერთი, რის ბამოც საქართველომ ამერიკის პარტნიორად მიიღო, ეს არის ანტონიო გუტერესის ხარისხი.

– ხომ შეიძლება, სწორედ ამის გამო აწვევდეს ამერიკას საქართველოს სააკაშვილს სააკაშვილის ყოფნა?

– სააკაშვილი აწვობს ამერიკის ისტებლიშმენტს იმ კონსერვატიულ ნაწილს, რომელიც თვლის, რომ ნებისმიერი რეჟიმი, რომელიც დაპირისპირებულია რუსეთთან, უნდა იყოს ამერიკის პარტნიორი. ამ წრეებს სააკაშვილის ხელისუფლებაში მოყვანისათვის გადებული აქვთ დიდი თანხები, ამიტომაც ყველანაირად ცდილობენ, რომ მისი რეჟიმი წარმოადგინონ დემოკრატიულად.

უბედურება ის არის, რომ ეს ნეოკონსერვატორებიც კი, რომლებიც სააკაშვილის გათვრებას ცდილობენ, რეალისტები არიან და მათი მხარდაჭერა გამოიხატება მხოლოდ სიტყვით, არაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ მათ მიერ გამოცხადებული დეკლარაციის საგანი რეალობად იქცეს. მაგალითად, სააკაშვილი და მისი ხელისუფლება სულ ამბობს, რომ ამერიკა არის საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორი. არსად, არცერთ დოკუმენტში ამერიკელებს არ უთქვამთ, რომ საქართველო არის შეერთებული შტატების სტრატეგიული პარტნიორი. სტრატეგიული პარტნიორობა ეს უკვე პასუხისმგებლობაა და ისინი არ აიღებენ ამ პასუხისმგებლობას.

ამერიკელები გვეუბნებიან, რომ საქართველო უნდა შევიდეს ნატო-ში. დღეს ყველა ექსპერტი, ვისაც უნდა პირობით, ამერიკელი იქნება თუ ევროპელი, აღიარებს, რომ საქართველო ნატო-ში შევა მხოლოდ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარების შემდეგ, მაგრამ რიტორიკა მაინც ისეთია, რომ საქართველო აუცილებლად შევა ნატო-ში. ამით რა ხდება, იცით? ნატო-ს წარმომადგენელი, რომელიც ქართველი საზოგადოების თვითმხიანს, რისთვისაც ღირს მშველად აღიარება, მათ შორის, აზნაურისა და სამანაბლოს დატოვება!

დღეს ქართველ ხალხს თვითგამორკვევისა და გადარჩენისათვის სჭირდება ერთი რამ – ყველამ საკუთარ თავს უნდა დაუხვას ერთი მარტივი შეკითხვა: – რისთვის არსებობს ეს ქვეყანა? რა მიზანი გააჩნია ამ საზოგადოებას, ამ ერს და ხელისუფლებას? ვფიქრობ, ბოლოს და ბოლოს დადგება დრო, როცა ქართველი საზოგადოება დაინტერესდება ამ შეკითხვით.

– სააკაშვილის მიერ დეკლარირებული მიზნებია ნატო-ში გაწევრიანება და საქართველოს გადაქცევა ტურისტულ ქვეყნად...

– ნატო-ში გაწევრიანებაზე ბევრჯერ გვისაუბრია და წელანაც ვითხარით, რას მოგვცემს ეს, გარდა იმისა, რომ სამუდამოდ დაგვარავთ აფხაზეთსა და სამანაბლოს, სამაგიეროდ, საქართველოს ყოლება შევანინებთ და თურქებით დაკომპლექტირებული სამხედრო ბაზა.

რაც შეეხება საქართველოს ქვეყნის ტურისტულ სამოთხედს, ეს არის ის მიზანი, რომელიც დადგება ქართველობას, როგორც ერს, აბსოლუტურად შეცვლის ჩვენს ისტორიულ სახეს. თანაც, არ შეიძლება, ტურიზმი გახდეს ქვეყნის გამდიდრების გზა. ჩვენ ვერ გავხდებით ტურიზმისათვის ისეთი მიმზიდველი ქვეყანა, როგორც არის იტალია, ესპანეთი, საბერძნეთი. ამ ქვეყნებში ათეულობით მილიარდები არის ჩადებული ტურიზმის განვითარებისათვის. მაგრამ იმავე ესპანეთში ტურიზმისაგან შემოსული თანხა მთლიანად შიდა პროდუქტის მხოლოდ 10 პროცენტს შეადგენს. საბერძნეთი კი მთლიანად გაკონტრირებული ქვეყანაა.

საქართველოს ბაზარზე მხოლოდ საწარმოო და სამეცნიერო კომპანიები, საქართველოს ხელისუფლება ამ ბზოთ არ მიდის, ეს ბასაბაბიც არის. მათი ორიენტაცია არის მხოლოდ დასავლეთში, დასავლეთს კი ჩვენი პროდუქცია არ მივყავთ. დასავლეთი არ მისცემს საშუალებას საქართველოს, რომ ის გახდეს კონსერვატიული უნარბანი მწარმოებელი ქვეყანა, რაღაც დასავლეთს კონსერვატივი არ სჭირდება. სწორედ

ამიტომ იმყოფება შარმაზარი შვიდომა რუსეთის ბაზარზე შარის თქმა.

ერთხელაც, როცა სერიოზულად დაფიქრდებით, აღმოვაჩნით, რომ მთელი 20 წლის განმავლობაში ჩვენ მივიღოთ მცდარი გზით, მთელი 20 წლის განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლება შეგნებულად ანგრევდა სამრეწველო და სოფლის მეურნეობის პოტენციალს, მეცნიერებას, განათლების სისტემას. ჩვენ დღეს აღარ გვაქვს არც ის სამეცნიერო-ტექნიკური ბაზა, რაც საბჭოთა პერიოდიდან გვქონდა. არ არსებობს საქართველოში ფუნდამენტური მეცნიერებები. რატომ? იმიტომ, რომ ეს არ სჭირდება ჩვენს დასავლელ პარტნიორებს. მათ აქვთ საკუთარი ბაზა, რომელიც აბსოლუტურად საკმარისია მათთვის და თუკი საქართველოში ვინმე გენიოსი აღმოჩნდება, მას, უბრალოდ, იყიდიან და წაიყვანენ.

– როგორ ფიქრობთ, არის უახლოეს მომავალში ამ მდგომარეობის შეცვლის პერსპექტივა?

– ჩვენ დღეს დამოუკიდებელი ქვეყანა აღარ ვართ, ამიტომ მშველად იმანა დასავლეთში იმანა, თუ რას მოილოებოდა საქართველოს მხარეს რუსები და ამერიკელები, რუსები და სომხები, რუსები და თურქები, ამერიკელები და აზერბაიჯანელები. ჩვენ დღეს ერთი ანაბორი-გული და სხვის ნებაზე მივატოვეთ ქვეყანა ვართ.

ასე რომ, ახლო მომავალში რაიმეს შეცვლის პერსპექტივას ამ მხრივ ძალიან სკეპტიკურად ვუყურებ, მაგრამ ოპტიმისტურად ვარ განწყობილი, რომ ერის თვითშეგნება ამ უგუნურებას აღერ თუ გვიან წინ აღუდგება!

ესაუბრა თმა ასათიანი, "ასაგალ-დასავალი" (№50, 13-19 დეკემბერი, 2010 წელი).

საქართველოში 59 პოლიტპატიმარია

ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დღეს, პოლიტპატიმრებად აღიარებული პირების ოჯახის წევრებმა, საერთაშორისო საზოგადოებას და საქართველოში აკრედიტებულ დიპლომატიურ კორპუსს კიდევ ერთხელ მიმართეს და საპრობლემაში მყოფების გათავისუფლება მოითხოვეს.

პოლიტპატიმრების ოჯახების სახელით, ამ ღონისძიებას ორგანიზება ასოციაცია "კანონი ხალხისთვის" თავმჯდომარემ, ზაქარია ქუცნაშვილმა გაუწია, რომლის მამა, ომარ ქუცნაშვილიც პოლიტპატიმრებად აღიარებული. პოლიტპატიმრების ირგვლივ პრესა-ზე ზაქარია ქუცნაშვილს ტელეფონით ესაუბრა.

პოლიტპატიმრების რომელი სია გამოაქვეყნეთ დღეს და ვინ შეადგინა ის?

ზაქარია ქუცნაშვილი: ესაა პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების ერთობლივად შექმნილი კომისიის მიერ გაკეთებული სია. ამ კომისიამ თითოეული საქმის განხილვისა და შესწავლის შემდეგ მისცა ამა თუ იმ პირს პოლიტპატიმრის კვალიფიკაცია. შეგახსენებთ, რომ ეს ის სიაა, რითაც ბაიდენს წელიწადნახევრის წინ თბილისის აეროპორტში დახვდით და ჩვენი პოლიტპატიმრების გათავისუფლება ვთხოვეთ.

რამდენი პოლიტპატიმარი იყო მაშინ საქართველოში და რამდენია დღეს?

– 2009 წლის 22 ივლისს, როცა ბაიდენი ჩამოვინდობდა, საქართველოში 84 პოლიტიკური პატიმარი იყო, რომელთაგან ექვსი ადმინისტრაციული წესით იხდიდა სასჯელს, ხოლო 78 სისხლის სამართლებრივი წესით.

2010 წლის 10 დეკემბრის მდგომარეობით, როგორც ჯარიდან, ისე საზოგადოებიდან და პოლიტიკური პარტიებიდან, საქართველოში 59 პოლიტპატიმარია. მათ შორის ყველაზე მეტნი არიან საზოგადოების წარმომადგენლები და სამხედრო პირები. წინა წელთან შედარებით პოლიტპატიმრების რიცხვმა იკლო, რადგან სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიებიდან საქმეები ბევრი ადამიანი გაათავისუფლეს.

როგორ ფორმით მოხდა მათი გათავისუფლება?

– ძირითადად სასჯელის ფორმის შეცვლით და სასჯელის ვადის ამოწურვით. თუ აქამდე 7–8 პარტიას ჰყავდა პოლიტპატიმარი და თითოეულ პოლიტიკურ ორგანიზაციაში პოლიტპატიმართა რაოდენობა 8 კაცამდე აღწევდა, დღეს მხოლოდ სამ პოლიტიკურ ჯგუფს ჰყავს ერთზე მეტი პატიმარი. ესენი არიან იგორ გიორგაძის, ირაკლი ოქრუაშვილის და ნინო ბურჯანაძის მომხრეები.

რამდენ-რამდენი პოლიტპატიმარი ჰყავს თითოეულ ორგანიზაციაში?

– ბურჯანაძის მომხრეებიდან 15 პირი იყო დაპატიმრებული და დღეს ეს რიცხვი 3–მდე დავიდა; ოქრუაშვილის მომხრე 4 პოლიტპატიმარი იყო და დღესაც ამდენივე; გიორგაძის მომხრეებიდან 14 პოლიტიკური პატიმარი იყო და და დღეს თორმეტია, ორმა სასჯელი მოიხდა და გაათავისუფლეს.

რაც შეეხებათ სხვა პარტიებს – "კონსერვატორებს", "ახლებს" და "რესპუბლიკელებს" თითო პოლიტპატიმარი ჰყავთ; მათ "ეროვნული ფორუმიდან" ზაზა ჩაკვეტაძის სახით ერთი პოლიტიკური პატიმარი დაემატათ.

59 პოლიტპატიმრიდან რამდენია სამხედრო, რამდენი – საზოგადოების წარმომადგენელი და რამდენი – პოლიტიკური პარტიის წევრი?

– ქართული ჯარიდან და ქართული საზოგადოების წარმომადგენლებიდან 36 პირია დაპატიმრებული. 59–დან დანარჩენები არიან პოლიტიკური პარტიის წევრები და პოლიტიკური ლიდერების მომხრეები.

ეს კონკრეტული მონაცემები იმაზე მინიშნებს, რომ 10 დეკემბრის მდგომარეობით, წელიწადნახევრის განმავლობაში საქართველოს ისევ ჰყავს პოლიტპატიმრები; მართალია ბაიდენის ვიზიტის შემდეგ პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლები გაათავისუფლეს,

მაგრამ ჯარის და საზოგადოების წარმომადგენლების კუთხით კატასტროფული მდგომარეობა გვაქვს.

წლიწადნახევრის წინ 84 პოლიტპატიმარი იყო და დღეს ეს რიცხვი 59–მდე დასული, კლება სახეზეა, მაგრამ ვიმეორებ – უმრავლეს შემთხვევაში გათავისუფლება იმის გამო მოხდა, რომ სასჯელი შეუცვალეს, ან სასჯელი მოიხადეს. მაგალითად, მომავალი წლის მარტში, იგორ გიორგაძის მომხრეებიდან შვიდ პირს სასჯელის ვადა ეწურება და ისინიც გათავისუფლდებიან, მაგრამ ეს ხელისუფლების დამსახურება არ არის, რომ პირობით ვადამდე გაათავისუფლეს!

ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დღეს მსოფლიო საზოგადოებას კიდევ ერთხელ ვთხოვთ, ყურადღება მიაპყრონ საქართველოში არსებულ საგანგაშო მდგომარეობას, პოლიტპატიმრების კუთხით.

ამასთან, 16 დეკემბერს, "ეროვნული ფორუმიდან" ზაზა ჩაკვეტაძის სასამართლო პროცესია დანიშნული. პოლიტპატიმრების ოჯახის წევრები ხელისუფლებას მოვუწოდებთ ზაზა ჩაკვეტაძე გაათავისუფლონ, რომ საქართველოს პოლიტპატიმართა არმია ერთი ადამიანით მაინც შემცირდეს.

ნინო მიქიაშვილი პრესა-ზე

აფხაზეთის სანაღვრო მემკვიდრეობის, აფხაზეთში პირველი სკოლაგადააღიანი დაწესებულებების შექმნის ორგანიზაციის დაარსების 100-ე წლის იუბილე

(გთავაზობთ ნაწილობრივ ცნობილი აფხაზი მოღვაწის, პროფესორ არმენოზი კუპრაძის წიგნიდან "აღმართიანი: დრო და ცხოვრება")

ანასტასია ლადარიამ ცხოვრების საინტერესო გზა განვლო, ვიდრე საბჭოთა აფხაზეთის განათლების თვალსაზრისით მოღვაწე გახდებოდა. მრავალი გასაჭირი გადახდა მას, მაგრამ ეს უნაზებო ქალბატონი ყოველთვის ვაჟაკურად შემართებით უმკლავდებოდა პოლიტიკურ, ცხოვრებისეულ და შემოქმედებით ასპარეზზე წამოჭრილ პრობლემებსა და სხვა პერიპეტებს. მიუხედავად თავსაგადახდენილი უამრავი გასაჭირისა, პირადი ტრაგედიებისა და განსაცდელისა, ეს ქალბატონი ყოველთვის რჩებოდა მოქალაქებრივი წესიერების, კეთილშობილების, კაცთმოყვარეობის, გულთბილობის, მაღალი ზნეობისა და სტოიციზმის კლასიკურ ნიმუშად.

ანასტასია ივანეს ასული დობროსერდოვა-ლადარია დაიბადა 1863 წლის 13 აპრილს პოლტავის გუბერნიის კობელიაკოვსკის მაზრის სოფელ ვოინოვკაში, ღარიბი გლეხის ოჯახში. სწავლა დაიწყო სოფლის სასწავლებელში, შემდეგ კი გააგრძელა სამაზრო ქალაქში და საშუალო განათლების მიღების შემდეგ პედაგოგად დაიწყო მუშაობა. ბავშვებს ასწავლიდა კონსტანტინოვსკის, კრემენჩუგის, კიევის მაზრებში, სარატოვის გუბერნიის, ვოლგისპირეთში... სკოლებში მისი საქმიანობა იმ დროისათვის საუკეთესოდ და მაღალანაყოფიერად იქნა მიჩნეული. კიევის სასწავლო ოქლის მიერ გაცემულ დახასიათებაში აღნიშნულია: "მეცადინეობებს დიდის მონღოლებით ატარებდა, გამოირჩეოდა მაღალი განათლებითა და საქმის ცოდნით, რისი წყალობითაც შესაშურ შედეგს აღწევდა". და როცა ვოლგისპირეთში სამხედრო-სამშენებლო დახმავებას დასადავურა, ნასტასია ივანეს ასულმა სკოლაში სასადილო გახსნა, სადაც უსასყიდლოდ კვებავდა 100 ბავშვზე მეტს,

ხოლო გაკვეთილების შემდეგ საკვებ პროდუქტებს დაუძღვრებულ მოხუცებს ურიგებდა. "დღე-ღამეში ღამის 18 საათის განმავლობაში ვმუშაობდი", - იხსენებდა იგი მოგვიანებით.

სწორედ ამ პერიოდში გაუარესდა მისი ჯანმრთელობა და სამკურნალოდ კავკასიაში წასვლა გადაწყვიტა. 1899 წელს იგი სოხუმში ჩამოვიდა და კერძო გაკვეთილების მიცემას შეუდგა, შემდეგ კი აქ სამუდამოდ დარჩენა გადაწყვიტა. მალე ცოლად გაჰყვა სოხუმის საოლქო მმართველის თარჯიმანს კონსტანტინე ხარიტონის ძე ლადარიას. ანასტასია გაკვეთილებს ატარებდა სოხუმში ვისოცკის კერძო სკოლაში, რომელიც მალე ამერიკაში გაემგზავრა და სკოლა ლადარიას დაუტოვა. მრავალი მისი აღზრდილი შემდეგ ცნობილი საზოგადო მოღვაწე გახდა. მათ შორის იყვნენ ცნობილი ექიმები ვ. შერვაშიძე და ვ. ანაბაძე, ინჟინერი გ. მეტაქსა და სხვები.

1913 წელი ძალიან მძიმე გამოდგა ქალბატონ ანასტასიასათვის - მას დაეღუპნენ მეუღლე, ქალიშვილი და დედა. ამის შემდეგ იგი თბილისში გადმოვიდა საცხოვრებლად და მუშაობდა ბავშვთა თავშესაფრის ზედამხედველად, სადაც მისი ვაჟიშვილი ვალოდიაც სწავლობდა.

მალე მისი ჯანმრთელობა გაუარესდა და კვლავ აფხაზეთში დაბრუნდა, სადაც უნდოდა სკოლაგადააღიანი ასაკის ბავშვების აღზრდის კერა შეექმნა, მაგრამ პირველმა მსოფლიო ომმა ხელი შეუშალა განახლების რეალიზების საქმეში. 1921 წელს, აფხაზეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ იგი შეხვდა რევკომის თავმჯდომარეს აქირთავას და დახმარება სთხოვა საბავშვო ბაღის ამოქმედების საქმეში. მისი თხოვნა დააკმაყოფილეს. "დიდი დახმარება გამოიწიეს მიხეილ ლაკობამ, ვასილ აგრბამ, ზოსიმე ბენიაშ", - იხსენებდა იგი მოგვიანებით. ამრიგად, მისი თაოსნობით გუდაუთაში პირველი საბავშვო

ბაღი ამუშავდა.

ამ სულისკვეთებით ზრდიდა შვილებს ნასტასია ლადარია. მოგვიანებით, მისი შვილი ვალოდია გამოჩენილ პარტიულ მუშაკად ჩამოყალიბდა და შემდეგ აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივნად იქნა არჩეული. ანასტასია ლადარიამ 1923 წელს სოფელ ლიხნში შექმნა პირველი სასოფლო საბავშვო ბაღი. ამავე დროს, იგი კადრებს ამზადებდა სხვა საბავშვო ბაღებისათვის. ესენი იყვნენ შემდგომში სახელმწიფო პედაგოგები ლენა ბიძარია, მარია ხასია, ქსენია ოტირბა, ელენე გრიცენკო, ვერა ხარაზია და სხვები. მოგვიანებით ვერა ხარაზია აფხაზეთის რესპუბლიკის განათლების მინისტრის მოადგილე გახდა. ქალბატონი ანასტასია, ამავდროულად, დიდ საზოგადოებრივ საქმეებსაც უძღვებოდა და არაერთხელ იქნა არჩეული სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის წევრად.

1931 წელს აფხაზეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით დედაწმინდა პიროვნებას ანასტასია ლადარიას პერსონალური პენსია დაენიშნა, მაგრამ იგი კვლავ აქტიურად მოღვაწეობდა საზოგადოებრივ ასპარეზზე.

ანასტასია ლადარია 1959 წელს გარდაიცვალა 95 წლის ასაკში. უამრავი გასაჭირი გაუძლო ფოლადისებური სიმტკიცის მქონე ადამიანი. გაუძლო იმასაც, რომ მისი ორივე შვილი 1937 წლის რეპრესიებს შეეწირა. მაგრამ იგი სულით არასოდეს დაცემულია. მუდამ მზრუნველი და ყურადღებიანი იყო ადამიანების მიმართ. იგი ძალას არ იშურებდა ფართო მასებში განათლების შეტანის საქმისათვის, ვაკაცურად იტანდა შიმშილს, სიცხეს, სიღატაკს. მისთვის უცხო იყო მომხვეჭელობა და მხოლოდ პირად კეთილდღეობაზე ზრუნვა. ამიტომაც ატარებს გულით მის ხსოვნას მთელი აფხაზი ხალხი.

საქართველო (კოლხეთი) - კაცობრიობის ცივილიზაციის აკვანი

(დასაწყისი "ილორი" №97)

მეცნიერებმა ზუსტად არ იციან საიდან მოვიდნენ იაპონიაში მეგრული ტომები აიანები, მაგრამ ის ფაქტები დადასტურებულად ითვლება, რომ: როდესაც იაპონელები კუნძულ ხონსიუზე გადავიდნენ და დასახლდნენ, დიდი ხნით ადრე დასახლებული იყვნენ აიანები. ამაზე გასაგებად მეტყველებენ იაპონური თქმულებებიც.

აიანები სოფლებში, საცხოვრებელი სახლების აღმოსავლეთით, აყენებენ ტირიფის მოჭრილ ტოტს, რომელიც ისეა გათლილი, როგორც ბურბუშელის გროვა, რომელიც აშკარად ისეთივეა, როგორც ქართული (კოლხური) საახალწლო ბურბუშელიანი ჩინილაკი. ისიც აღსანიშნავია, რომ აიანები იმ ტირიფის ტარტის წინ მოცულობენ, ისევე, როგორც ქართველები ჩინილაკთან.

მეცნიერებმა ვერ გახსნეს რთული აიანური ენის საიდუმლოება. ბასკურ ენას ამსგავსებენ. ცნობილია რუსმა აკადემიკოსმა ა.პ. ბელოპლედევსკიმ და კუიბიშველმა მეცნიერმა, ბასკოლოგმა იური ზიცარმა, გასული საუკუნის 70-იან წლებში მიუთითეს, რომ აიანების ენა ბასკურ ენას ჰგავს და წამოაყენეს მოსაზრება, რომ სიტყვა "აიანი" ძალიან ჰგავს ძველი კოლხეთის სახელმწიფოს სახელწოდებას "აია"-ს: "აიანი" - "აია"-ნებიდან, "აია"-ნებისაგან და სხვა...

სიტყვამ მოიტანა და უნდა ვთქვა, რომ იაპონელები მსოფლიოს სხვა ხალხებს შორის ერთ-ერთი ნიჭიერი და ჰკვიანი ხალხია, პრაქტიკული და საქმიანი.

კოლხი თათუ-ნეშვარტიტი და აიპ-მევიფის ფარაონები.

ძველი წელთაღრიცხვის XIV საუკუნის შუა წლებში, ჩრდილოეთ საქართველოს სამეფოს მითანის (ანუ მითანის მთიანეთის) მეფე რატის და თათუ-ქიმეთის (ეგვიპტის) მეფე - ფარაონ (ეხნატონ-ანინა) მეფედ გახდა, ტრადიციულად ახალი სახელი დაერქვა - ნეფერტიტი, რაც უცხოეთიდან ჩამობრძანებულ უღამაზეს ქალბატონს უნდა ნიშნავდეს. სხვათა შორის, ანბარს და თათუ ნეფერტიტს ერთნაირი გვირგვინი ადგას (ახურთა). ნეფერტიტის ყველა ქანდაკება (დიდი თუ პატარა) და პორტრეტი, ამ გვირგვინითაა შესრულებული. მითანის (მთიანეთის) სამეფოს დედაქალაქი იყო ფახისურა (რაც ვენახოვანს ნიშნავს). იმავე მნიშვნელობის იყო სახელმწიფო "ზაბი-

ოლოვანი". ბაბილონი - ქართულად ვახის ლერწამი, რტოა. ქალაქ ბაბილოვანის სახელწოდება შემდგომში გავრცელდა თვით ქვეყნის, სამეფოს სახელწოდებაზე. ასევე იყო დედაქალაქ კოლხას სახელი, მთელ ქვეყანაზე გავრცელდა, - დაერქვა ჯერ ვრცელ ქართულ მხარეს, უფრო გვიან, როდესაც ბაბილონი შემოსეულმა მტრებმა დაიპყრეს, ქ. ბაბილონი კოლხეთის (საქართველოს) დედაქალაქი იყო, ხოლო ახალი წელთაღრიცხვის VIII საუკუნეში ქალაქ ბაღდადს ხშირად ბაბილონად მოიხსენიებდნენ. შეიძლება ქალაქის სახელი შეიქმნა ქართული სიტყვებისაგან "ზაგ", "დადუ" (მეფის სახელებია). დადუსგან მომდინარეობს გვარები დადიანი, დადუანი და სხვა.

ფარაონ ექნატონის (ეხნატონის) შემდეგ გამეფდა თათუ - ნეფერტიტი, რომელსაც თანამოსაყდრედ ჰყავდა თავისი უფროსი ქალიშვილი ანქისეპა - ანუნა, სამი თუ ოთხი წლის შემდეგ, ნეფერტიტი გარდაიცვალა, რომლის შემდეგ ტახტზე დასვეს 8-10 წლის თუთანქი - თუთანამონი (თუთანამონი), რომელიც ნათესავების, პირველ რიგში ქვეყნის მეორე კაცის "პრემიერ-მინისტრის" და უმადლესი ქურუმის, მეფე რატის ძმის, თათუ-ნეფერტიტის მამლის, კოლხი აიე-ს საშუალებით მართავდა ქვეყანას. ზოგი თვლის, რომ თათუ-ნეფერტიტი თუთანამონის ბიოლოგიური დედა არ იყო, მას უთუოდ დედობა გაუწია, სხვები კი თვლიან, რომ თუთანამონის დედა იყო სხვა ქართველი მეფის ასული ქიაა.

18 თუ 19 წლის ასაკში გარდაცვლილი ფარაონ თუთანამონის დაკრძალვას ხელმძღვანელობდა "პრემიერ-მინისტრი" აიპ, რომელიც ფარაონი გახდა და ათი წელი მშვიდობიანად მართავდა ქვეყანას. როგორც ჩანს, თათუ-ნეფერტიტის უმცროსი ასული მენი-ათენა საქართველოს დედოფალი, ქადაშხან მეფის მეუღლე იყო. ცხოვრობდა თანამედროვე სამხრეთ ერაყში.

კოლხეთში განვითარებული სახელმწიფოს არსებობის პერიოდი დიდი ხნით უსწრებს ეგვიპტეში დიდი ფარაონების მმართველობის პერიოდს, რომელთა სასაფლაოებში ჩატანებული უდიდესი სიმდიდრე, კერძოდ ოქროს ძივრფასი ნაკეთობანი კოლხური წარმომავლობისაა, რომელშიც ხანს უკიდურესი მეტალურგიული წარმოების პრიორიტეტი.

საქართველო (კოლხეთი) მსოფლიოს პირველი ქვეყანაა, ქართული ენა (კოლხური

ენა) მსოფლიოს პირველი ენაა.

რადგან ენის შესახებ მომიხდა ლაპარაკი, იმასაც ვიტყვი, რომ კოლხეთის უძველეს დამწერლობაზე - კირბეზე-კვირბეზე (კირიბი-კრავი - კრავის, ცხვრის ტყავზე წერდნენ კოლხები), წიგნებზე ცნობები კაცობრიობას შემოუნახეს კრატინემ, პეროლოტემ, ლისიამ, პლატონმა, პლუტარქემ, აპოლონიოს როდოსელმა, სტრაბონმა და სხვა ბერძენმა სწავლულებმა. პირველი კარგად იცნობდა კოლხეთს, მის წარსულს (დღემა მკვლევარმა ჰეროდოტემ ერაყში წარმოებული არქეოლოგიური გათხრებით აღმოაჩინა ქალაქი ტროა და დადასტურა, რომ პომპოლის "ილიადა" გახლდათ არა მწერლური ფანტაზიის ნაყოფი, არამედ რეალური ისტორიის ასახვა. უეჭველია, რომ "ილიადას" ასევე ისტორიული რეალობის ასახვა, რომლის დადასტურებაც შესაბამისი სამეცნიერო გამოკვლევა სჭირდება. ბუნებრივია, რომ საამისოდ საქართველოს არაქართული ხელისუფლება თავს არ შეიწუხებს და არც კვლევა-ძიებისათვის საჭირო თანხას გამოყოფს - "ილორი").

კლაუს შმიდტის მიერ 11 ათასი წლის წინანდელი კოლხური წარწერებიანი ეკლექსია-ტაძრების გარდა, ამბობენ, რომ კოლხებს 40 ათასი წლის - 400 საუკუნის წინანდელი დამწერლობაც ჰქონიათ (ამის თაობაზე თურმე ვიდაც რუს მეცნიერს უთქვამს, მაგრამ დამალული, მიჩქმალული აქვთ). ამის შესახებ არაფერს ვამბობ, რადგან რაიმე დამამტკიცებელი საბუთი, წყარო არ არსებობს.

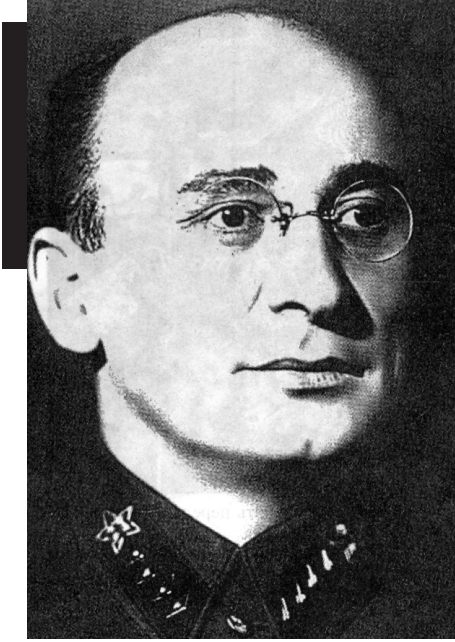
ქართველი ხალხი უძველეს დროიდან უძღვროდა ხალხისათვის თავდადებულ, ღმერთებთან და დევებთან მეტროდ გამიერებს. ბერძენებმა ხვამლის მთაზე მიჯაჭვეულ ამირანს პრომეთე უწოდეს და ბერძენ გმირად მონათლეს. XIX საუკუნის ბოლოს (1883 წელი) პიმინის სახით გავრცელდა აკაკი წერეთლის ლექსი "ამირანი"

კავკასიის მაღალ ქედზე მიჯაჭვული ამირანი, არის მთელი საქართველო და მტრები კი ყვავისანი. რა თქმა უნდა, ღმერთებთან მეტროდი ამირანი-პრომეთეს სამშობლო საქართველოა. კლიმენტ შელია, აკადემიკოსი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე (გაგრძელება იქნება)

3008 აგაპს პასუხს ლარის ინფლაციის გამო ეროვნულ ბანკში უკვე ოფიციალურად აღიარებენ, რომ წლის ბოლოს ინფლაცია ორნიშნა მაჩვენებელს გადააჭარბებს და დაეგემილი 6%-ის ნაცვლად, 10,6% იქნება. ბანკში ინფლაციის ზრდას გარე ფაქტორების აბრალებენ, თუმცა ექსპერტებმა არაერთხელ აღნიშნეს, რომ ფასების მასშტაბური ზრდის უმთავრესი მიზეზი ქვეყნის შიგნით უნდა ვეძიოთ. საინტერესოა, დადგება თუ არა დღის წერილობითი ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის - გიორგი ქადაგიძის თანამდებობრივი პასუხისმგებლობის საკითხი. "მართებულად არ მიმაჩნია, რომ ინფლაციის ზრდაზე პასუხისმგებელი მხოლოდ ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი უნდა იყოს. გასაგებია, რომ ეროვნულ ბანკს ამ კუთხით აქვს გარკვეული ბერკეტები, გარკვეული ვალდებულება, თუმცა მიმაჩნია, რომ მთავრობაც სრულიად ინიარებს ამ პასუხისმგებლობას. აქედან გამომდინარე, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, თუ პასუხისმგებლობაზე ვისაუბრებთ, ალბათ, სოლიდარულ პასუხისმგებლობაზე უნდა ვისაუბროთ როგორც ეროვნული ბანკის, ასევე მთავრობის. მხოლოდ ეროვნული ბანკის განტეხების ვაცად გამოყვანა ამ თემასთან დაკავშირებით, ვფიქრობ, რომ უსამართლობა იქნებოდა," - აღნიშნავს ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში გაა ზუხაშვილი.

გაუთითი "GEORGIAN TIMES" ლარისკა გაზეთის მთავარი რედაქტორის, ნანა გაგუას განცხადებით, ბოლო დროს მისი ოჯახის გარშემო განვითარებული მოვლენები გაზეთის ობიექტურ მუშაობაზე მკვეთრად აისახა. მისი განმარტებით, გაზეთის დაზარების მთავარი მიზეზი იდეოლოგიური პრობლემები იყო, რომლებიც გაზეთის მუშაობას აფერხებდა. ამ ეტაპზე მას არ სურდა, გაზეთი გაბოროტებული და რევანშისტული დაჯგუფება გამხდარიყო და პირადი ემოციები საზოგადოებისთვის მოეხვია თავს. ცნობისთვის: გაზეთი "GEORGIAN TIMES"-ის დამფუძნებლისა და რედაქტორის - ნანა გაგუას მეუღლე მალხაზ გულაშვილი შვილთან ერთად ამჟამად თავს რუსეთს აფარებს. იგი საქართველოში საზღვრის უკანონო გადაკვეთისთვის იძებნება. გულაშვილია საქართველო რამდენიმე თვის წინათ, ტელეკომპანია "კავკასიის" ეთერში მომხდარი ინციდენტის შემდეგ დატოვა. საქინფორმი

ბერიხ XX საუკუნის საკითხის პენაჯერი

თარგმანი როლანდ ჯალალანიასი

სარგაი ქრეტილი

მათაც, ვინც სამშობლოს განუდგა და უღალატა.

რაც შეეხება დაცვით რაზმებს, არსებობდა მათი ორი სახეობა. და ის დაცვითი რაზმები, რომელთაც ხელმძღვანელობდა ლავრენტი პავლეს ძე ბერია, არასოდეს ესროდნენ უკანდახეულ საბჭოთა ჯარისკაცებს!

უკანასკნელი ფუნქცია შედიოდა არა სსრკ შინსახკომის დაცვით რაზმებს, არამედ თავდაცვის სახალხო კომისარიატის დაცვით რაზმებს.

სსრკ შინსახკომისა და თავდაცვის სახალხო კომისარიატის დაცვითი რაზმების შექმნის თარიღები ზუსტად დადგენილი არ არის, მაგრამ, როგორც დოკუმენტაციის კვლევის შედეგი გვამცნობს, პირველი ასეთი რაზმები ჯერ კიდევ 1941 წლის ზაფხულში უნდა შექმნილიყვნენ.

აი, ნაწევრები დასავლეთის ფრონტის ჯარების ბრძანებიდან №010, რომელიც 1941 წლის 9 ივლისითაა დათარიღებული: **“ავტორანსპორტის გამოყენებისა და გზებზე ტრანსპორტის მოძრაობის სისტემის მოწყობის შესახებ”**, რომელსაც ხელს აწერენ ფრონტის სარდალი მარშალი ტიმოშენკო, სამხედრო საბჭოს წევრი, არმიის პირველი რანგის კომისარი მეხლისი და ფრონტის შტაბის უფროსი, გენერალ-ლეიტენანტი მაღანდინი:

“...6. დასავლეთის ფრონტის ზურგის დაცვის უფროსმა გენერალ-ლეიტენანტმა სოკოლოვმა (იგი მესაზღვრე გახლავთ – ს.კ.) ფრონტის საკონტროლო-განმკარგულელებელ სადგურებზე – რეჟი, ვიაზმა, ზაპოზნია, ბოიანსკი, შოსტკა ჩაყვრის დაცვითი რაზმები, რომელთაც ევალება ყველა უკანონოდ მოძრავი ტრანსპორტის შეჩერება და მათი გაგზავნა სმოლენსკის მიმართულებით, დასავლეთის ფრონტის ზურგის შტაბის განყოფილების უფროსის განკარგულებაში...”

1941 წლის არაუგვიანეს 15 ივლისისა, სახელმწიფო კონტროლის სახალხო კომისარიატის კონტროლიორი კი მოახსენებს სახალხო კომისარ მეხლისს (იგი ამავე დროს დასავლეთის ფრონტის სამხედრო საბჭოს წევრიც იყო):

“...უაზროდ მოძრავი ტრანსპორტის დაკავებას ახდენენ ქალაქის კომენდანტი და შინსახკომის დაცვითი რაზმები, დღეში, საშუალოდ 2-3 მანქანას, რომელიც შემდეგ გადაეცემა შემკრებ პუნქტს...”

აი, ციტატა, ჩვენთვის უკვე ნაცნობი ვიტებსკის გარნიზონის პროკურორის გენერალის მოხსენებით ბარათიდან, რომელიც 1941 წლის 5 ივლისითაა დათარიღებული:

“... ჩემს მიერ მიღებულია შეტყობინება, რომ სსრკ თავდაცვის სახალხო კომისარიატის დაცვის რაზმის უფროსმა, პირველი რანგის ინტელანტმა მისლოვმა ყოველგვარი გამოძიებისა და სასამართლოს გარეშე დახვრები ტოლოცკის რაიონის სახალხო მოსამართლე აბრამოვიჩი, იმიტომ, რომ ამ უკანასკნელს თავის საშუალო ოთახში შემთხვევით გაუფარდა რეჟილევი და ტყვია მოხვდა ჭერს, ისე, რომ არავინ დაუზიანებია... გთხოვთ თქვენს თანხმობას, რათა დაპატიმრებულ იქნას მისლოვი... საქმი კი გადაეცეს სამხედრო ტრიბუნალს, თანახმად სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლისა”.

როგორც ხედავთ, სსრკ შინსახკომის დაცვითი რაზმები ავტორანსპორტის აკავებდნენ, სამაგიეროდ, თავდაცვის სახალხო კომისარიატის დაცვის უფროსს ემუქრებოდა სამხედრო ტრიბუნალი ადამიანის სიცოცხლის თვითნებურად ხელყოფისათვის. მაგრამ “ხელები სისხლში” მხოლოდ “ბერიას ხელქვეითებს” ჰქონდათ გათხვრილი.

მაგრამ, “დემოკრატების” მიერ ესოდენ განებივრებული და ხოტბაშესხმული არმიის გენერალი (შემდგომში საბჭოთა კავშირის მარშალი) გიორგი ჟუკოვი, როცა სათავეში ჩაუდგა ლენინგრადის ფრონტს, 1941 წლის 18 სექტემბერს ფრონტის სამხედრო საბჭოში ინიცირებას უწევს დადგე-

ნილების მიღებას დეხურტირობასთან და ლენინგრადში მტრული ელემენტების შემოღწევის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების თაობაზე და სამი დაცვითი რაზმის შედგენას ავალდებს რატომღაც “ჯალათ” ბერიას ქვეშემდგომებს... მაგრამ არავინ აბრალებს ჟუკოვს, რომ მას ხელები სისხლში აქვს გასვრილი.

მე უკვე შევახსენეთ, რომ ჩვენს მიერ ნახსენები გენერალი სოკოლოვი გახლავთ **“მესაზღვრე”** სოკოლოვი. სწორედ მისი ერთ-ერთი თანამებრძოლები გახლდათ სახელგანთქმული, ლეგენდარული ლიტერატურული გმირი ტამანცევი რომელიც მწერალ ბოგომოლოვსკის **“ჭეშმარიტი დროს”** პერსონაჟია ნაწარმოებში **“1941 წლის აგვისტოში...”**

შემიძლია შევახსენოთ: “ჩვენი დაცვითი რაზმის მოვალეობას, რომელიც იცავდა დაცვით რეჟიმს ორშის მისადგომებთან, ოფიციალურად, ბრძანების საფუძველზე – შედიოდა: ფრონტების ზურგში სათანადო წესრიგის დამყარება;

საბუთების, საფუძვლიანი ეჭვის განჩინის შემთხვევაში კი პირადი ნივთებისა და ბარგის შემოწმება...

მნიშვნელოვანი ობიექტების დაცვა და კავშირგაბმულობის საშუალებათა გამართულად მუშაობის უზრუნველყოფა;

თვითნებურად მოსიარულე მეთაურებისა და წითელარმიელების დაკავება და დაცვით პუნქტებში წარდგენა. დეხურტირების გამოვლენა და დაპატიმრება;

გზებზე მოძრაობის მოწესრიგებისა და ევაკუაციის პროცესების მოწესრიგება; ტრანსპორტის სრულად დატვირთვა...

პირველ რიგში კი, რა თქმა უნდა, გერმანელი ჯაშუშებისა და დივერსანტების დაჭერა და განადგურება...

ყველაფერი ეს ოფიციალურად შედიოდა ჩვენს მოვალეობაში, ბრძანების შესაბამისად, ხოლო, რასაც მაშინ ჩვენ დამატებით ვაკეთებდით, ამის ჩამოთვლა პრაქტიკულად შეუძლებელია – ხშირად ქალებსაც კი ვამშობიარებდით ხოლმე”.

ვიდაცას შეუძლია თქვას: **“ეს ხომ ლიტერატურაა!”** არა, მოცემულ შემთხვევაში ეს არ გახლავთ ლიტერატურა, ეს არის ნამდვილი ცხოვრება.

ზოგჯერ სსრკ შინსახკომის დაცვით რაზმებს ადარებენ ვერმანტის ფელდჟან-დარმერას, ან ამერიკულ სამხედრო პოლიციას. ვფიქრობ, ეს შედარება შეუროცხმეოფელია იმ ჩვენი ბიჭებისათვის, რომლებიც იგივე ტამანცევის პროტოტიპები არიან. მაგრამ ფუნქციათა ნაწილი საკმაოდ იდენტური იყო: ფრონტის ზურგში მტრის ავანტიურის წინააღმდეგ ბრძოლა, მორდორების, დებოშირების, დეხურტირების გამოვლენა; კომუნიკაციათა დაცვა, უკანდახევის დროს კი გზებსა და გზაჯვარედინებზე სათანადო წესრიგის დაცვა.

უჭკველია, რომ ადევნებურ წარმოდგენას ბერიას დაცვითი რაზმების მოქმედების თაობაზე იძლევა შემდეგი დოკუმენტი:

“სრულიად საიდუმლოდ
სსრკ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარს
სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სახალხო კომისარს
ამხანაგ ბერიას

ცნობა

ომის დაწყების დღიდან ამა წლის 10 ოქტომბრამდე შინსახკომის საგანგებო განყოფილება და დაცვითი რაზმების მიერ ფრონტების ზურგში დაკავებულია 657.364 სამხედრო მოსამსახურე, რომლებიც ან ჩამორჩნენ თავიანთ სამხედრო ნაწილებს, ან გარბოდნენ ფრონტიდან.

მათ შორის ოპერატიული წინააღმდეგობის შემქმნით დაკავებულია 249.969 ადამიანი, ხოლო ფრონტის ზურგის დამცველთა მიერ დაკავებულია 407.395 ადამიანი.

დაკავებული თავან განსაკუთრებული განყოფილებების მიერ დაპატიმრებულია 25.878 ადამიანი, დანარჩენი 632.486 ადამიანისაგან ფორმირებული სამხედრო ნაწი-

ლები, რომლებიც გაგზავნილ იქნენ ფრონტებზე.

განსაკუთრებულ განყოფილებათა მიერ დაპატიმრებულია:

- ჯაშუშები – 1.505
- დივერსანტი – 308
- მოღალატე – 2.621
- ლანჩარი და პანიკორი – 2.643
- დეხურტირი – 8.872
- პროვოკაციული ხმების გამაგრებელი – 3.987

სხეულის თვითდამზიანებლები – 1.671
სხვა – 4.371
სულ – 25.878

განსაკუთრებულ განყოფილებათა დადგენილებით და სამხედრო ტრიბუნალის განაჩენებით დახვრებილია 10.201 ადამიანი, მათ შორის მწკრივის წინ დახვრებილია 3.321 ადამიანი

სსრკ შინსახკომის საგანგებო სამმართველოს უფროსის მოადგილე, სახელმწიფო უშიშროების მესამე რანგის კომისარი
ს. მღვწიპაძე

ამ ცნობაში მოყვანილ ციფრებს რომ თავისი სახელი დავარქვათ, მკითხველს ალბათ ბევრად გაუადვილდებოდა ამ წიგნის წაკითხვა. ავტორი კი უფრო უპრიადად მიიჩნევს, რომ მკითხველს მიაწოდოს არა დოკუმენტებზე დაფუძნებული ფაქტები, არამედ თვით ეს დოკუმენტები.

და მხოლოდ ამ დოკუმენტების “გადმოთქმების” შემდეგ გაქვს საკუთარი დასკვნების გაკეთების უფლება და, როცა საუბარი ეხება ლავრენტი პავლეს ძე ბერიას, მაშინ დოკუმენტების მოშვებობა აუცილებელია, რადგან სიცრუესა და ცილისწამებას ისე ვფიქტურად ვერავითარი ძალა ვერ ამხელს, როგორც კონკრეტული საბუთი...

რა თქმა უნდა, მკითხველს უფლება აქვს დასვას შეკითხვა: **“ავტორი ავებს პასუხს ამ დოკუმენტების რეალობაზე”** რა გაეწეობა, მე ვიშვებოვ მხოლოდ იმ დოკუმენტებს, რომელთა სიცხადეში ეჭვის შეტანა, უბრალოდ, არ შემიძლია. იმით კი, რომელთაც გაეაღებულად მივიჩნევ მომავალ იმიტომ, რომ მათი სიყალბე დაფაქტობა... მაპატიეთ, მაგრამ ეს ჭეშმარიტებასთან მისვლის ყველაზე საიმელო გზაა.

ამრიგად, სსრკ შინსახკომის დაცვის საჯარისო ქვედანაყოფები სრულიად არ იდგნენ სანგრებში მჯდომი ჯარისკაცების ზურგს უკან. ესენი იყვნენ თავდაცვის სახალხო კომისარიატის დაცვის საჯარისო ქვედანაყოფები.

მათ შექმნას ჩვეულებრივ უკავშირებენ თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის თამაჯლომარის სტალინის №227 ბრძანებას, რომელიც გამოქვეყნდა 1942 წლის 28 ივლისს. ამ ბრძანებაში ნათქვამია:

“პანიკის მოქსავეები და ლანჩები უნდა განადგურდნენ ადგილზე.

დღეიდან ცხოვრების წესად და რკინისებურ დისციპლინად უნდა იქცეს ერთადერთი კანონი ყველა მეთაურისათვის, წითელარმიელისათვის, პოლიტმუშაკისათვის – არც ერთი ნაბიჯი უკან უმაღლესი მთავარსარდლობის ბრძანების გარეშე...

წითელი არმიის უმაღლესი მთავარსარდლობა ბრძანებს:

...არმიათა სამხედრო საბჭოებმა და, უპირველესად, არმიათა სარდლობამ...

ბ) არმიათა შემადგენლობებში ჩამოყალიბონ 3-5 კარგად შეიარაღებული დაცვითი რაზმები (თითოეული 200 კაცის შემადგენლობით), ჩაყენებულ იქნან ისინი შედარებით მერყევი დივიზიათა ზურგში და პანიკის, ან ბრძოლის ველიდან სამარცხვინოდ გაქცევის შემთხვევაში ადგილზე განადგურდნენ ჯარისკაცთა რიგებში არეულობის შემტანის, რითაც დახმარებას გაუწევენ დივიზიათა კეთილსინდისიერ მეთაურებს სამშობლოს წინაშე ვალის მოხდის საქმეში...”

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

საინფორმაციო გვერდი

უცხოელი პედაგოგების ირგვლივ სკანდალები მატულობს

ინგლისურის უცხოელი პედაგოგები სულ 2-3 თვეა საქართველოში იმყოფებიან და მათ ირგვლივ უკვე სკანდალები ძალიან მომრავლდა. უცხოელი მასწავლებლების მიმართ პრეტენზია უკვე დედაქალაქშიც გაუჩნდა.

55-ე საჯარო სკოლიდან ინგლისურის უცხოელი მასწავლებელი ალექს უილიამსი გაათავისუფლეს. როგორც სკოლის მოსწავლეები იტყობინებიან, **“დირექტორმა პედაგოგი მისი არაკვალიფიციურობის გამო გააგდო, თუმცა სკოლის ადმინისტრაცია ამ ინფორმაციას არ აზნაურობს და მოსწავლეებსაც იგივეს სთხოვს”**.

თავად დირექტორი თამარ ჭაბაშვილი პედაგოგის გათავისუფლების ფაქტს არ ადასტურებს, თუმცა არ მალავს, რომ მოწვეული მასწავლებელი სკოლაში აღარ მუშაობს.

“ჩვენ მართლაც გვყავდა ინგლისურის უცხოელი მასწავლებელი ალექს უილიამსი, თუმცა ის სკოლაში 3-თვიანი პროგრამით იმყოფებოდა, რომელიც უკვე ამოიწურა”, - განაცხადა ჭაბაშვილმა.

რაც შეეხება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს პოზიციას, სამინისტროში აღნიშნული საკითხის გარკვევის პირობა დადეს, თუმცა მოგვიანებით სატელეფონო ზარებს აღარ უპასუხეს.

ექსპერტებს ეწ. უცხოელი პედაგოგების კვალიფიკაციასა და კომპეტენციაში იმთავითვე ეჭვი ეპარებოდათ, მაგრამ თანდათან ეს ყველაფერი სკანდალურ ფორმატში გადადის.

პირველი სკანდალი ზუგდიდის მე-4 საჯარო სკოლაში მოხდა, როდესაც ამ სკოლაში მიჩენილმა მავანმა ინგლისურის პედაგოგმა სოციალურ ქსელში თავისი ამორალური ფოტოები გამოაქვეყნა. ამ ამბავმა სრულიად საქართველო, განსაკუთრებით კი ზუგდიდელები გააღიზიანა, მაგრამ თომას ფლეთჩერის დაცვა თავად განათლების მინისტრმა ითავა. სამაგიეროდ, ყოველად დაუცველი დატოვა ზუგდიდელი მოსწავლეები.

“ეს ფოტოები ფალსიფიცირებულია, მაგრამ ფაქტია, რომ თომას ფლეთჩერი ჰომოსექსუალად მონათლეს. უცხოელი პედაგოგები დეზინფორმაციის გავრცელების გამო სასამართლოში ჩივილს აპირებენ. სამწუხაროდ, ქვეყანაში არის ხალხი, რომელიც მზადაა, ყველაფერი ჭუჭყში ამოსვაროს, ეს ძალიან ცუდია”, - განაცხადა მინისტრმა.

დავით ფიფია, რომლის ოჯახში ცხოვრობს თომას ფლეთჩერი, განაცხადა, რომ ესაუბრა უცხოელს, რომელსაც უთქვამს, ბიჭები დავითურით და ვიბაიმუნეთ, არატრადიციული ორიენტაციის რომ ვიყო, არ დავმალავდი, დასამალი არაფერი. რაც მთავარია, ფლეთჩერს გააკვირვებია, საქართველოში არატრადიციული ორიენტაცია ასე მკაცრად რატომ განისჯება.

სრულიად სხვა მოსაზრება აქვთ ზუგდიდელ ჟურნალისტებს. **“ეს ეწ. პედაგოგი ინტერნეტში გამოქვეყნებულ ფოტოებზე ისეთ პოზებშია გამოსახული, რომ თქმაც კი მიჭირს... შავინი კი გამოდის და ამბობს, ეს საკითხი ჟურნალისტებმა გააწვევეს, თორემ საგანგაშო არაფერია, ჟურნალისტებმა დაივიწყეს სტუმარი-მასწავლებელი. ფლეთჩერის ორიენტაცია ვის აინტერესებს, მაგრამ როცა მას ბავშვებთან აქვს ურთიერთობა, უთქმელობა დანაშაულის ტოლფასია”**, - აცხადებს ჟურნალ **“ღია ბოქლომი”** რედაქტორი, ჟურნალისტი ილია ჩაჩიბაია.

მიუხედავად უკვე აგორებული დიდი სკანდალებისა, საქართველოში ინგლისური ენის პედაგოგების მორიგი ჯგუფი ჩამოვიდა. უცხოელ მასწავლებლებს თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს წარმო-მადგენლები დახვდნენ.

ეს პროექტის **“ასწავლე და ისწავლე მასთან ერთად”** ფარგლებში საქართველოში ჩამოსულ ინგლისურენოვან მასწავლებელთა მე-9 ნაკადია. პროექტი წლის ბოლომდე ქვეყანაში ინგლისური ენის სულ 1 000 უცხოელი პედაგოგის ჩამოყვანას ითვალისწინებს.

დავით კირვალიძე,

საინფორმაციო გვერდი

სიყალბე სააკაშვილის ბეგრუნდში

“ყველა სიახლე” საქართველოს პრეზიდენტის ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოქვეყნებულ მიხეილ სააკაშვილის ბიოგრაფიაში ერთი თვის წინათ გაჩენილ ახალ ჩანაწერზე წერს, რომელიც, გაზეთის ვერსიით, ყალბია. ბიოგრაფიული ჩანაწერის მიხედვით, მიხეილ სააკაშვილმა, როგორც საქართველოს ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის წევრმა, უზრუნველყო ქართველებსა და აფხაზებს შორის პატიმართა გაცვლის შეთანხმებების მიღწევა, ასევე, მისი ჩარევით მოხდა სომხეთისა და აზერბაიჯანის ხელისუფლებათა შეთანხმება მთიანი ყარაბაღის ომის დროს დატყვევებულთა გასათავისუფლებლად. 1992 წელს მისი თაოსნობით ჩატარდა კონფერენცია ქართველი და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის მოქალაქეების მოწაწილებით ნორვეგიის ადამიანის უფლებათა დაცვის ინსტიტუტში, რომლის შედეგად პირველად გაფორმდა ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმება. როგორც კონფლიქტოლოგი პაატა ზაქარაიშვილი აღნიშნავს, რომ იმ წლებში კარგად იცნობდა მიხეილ სააკაშვილს, რომელთან მეგობრობდა კიდევ და ზუსტად შეუძლია თქვას, რომ მას აფხაზეთთან და იქ მიმდინარე პროცესებთან არავითარი კავშირი არ ჰქონია. **“იმ წლებში სააკაშვილი პარლამენტის წევრი არ ყოფილა და შესაბამისად, ვერც საპარლამენტო კომიტეტის წევრი იქნებოდა, თუმცა მაშინ მეც და ისიც ნამდვილად ვმუშაობდით ადამიანის უფლებების დაცვის კომიტეტში, რომლის თავმჯდომარე სანდრო კავსაძე იყო. სწორედ მე, ბატონი სანდრო და გია ბარამიძე ვმონაწილეობდით ტყვეთა გაცვლის პროცესში. სააკაშვილი ამ საქმეს სათავეზეც არ გაჰყარებია. გასაკუთრებით ფანტასტიკურია მისი მონაწილეობა სომხეთსა და აზერბაიჯანს შორის ტყვეთა გაცვლის პროცესში; ისე, რომ იცოდეთ, აფხაზეთის ომის დროს სააკაშვილი საქართველოში იყო, მაგრამ იმალეობდა,”** - აცხადებს ზაქარაიშვილი. კონფლიქტოლოგის აზრით, სააკაშვილს ბიოგრაფიის გაყალბება უცხოელი პარტნიორებისთვის თავის მოსაწონებლად დასჭირდა.

ილია მემორე: გადაცემა, რომელიც დავით პაიჭაძეს მიყავდა, იყო ცუდზე უარესი და მიმართული ეკლესიისა და ხელისუფლების წინააღმდეგ

გადაცემა, რომელიც დავით პაიჭაძეს მიყავდა, იყო ცუდზე უარესი და მიმართული ეკლესიისა და ხელისუფლების წინააღმდეგ. - ამის შესახებ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, ილია მეორემ საკვირაო ჭადვლების დროს აღნიშნა.

“რასაც გადაცემის მსვლელობის დროს საუბრობდნენ, ეკლესიის, წმინდა სინოდის, პატრიარქის წინააღმდეგ, არის უდიდესი ცოფა ღვთის წინაშე”, - ბრძანა პატრიარქმა.

უწმინდესმა ქადაგების დროს ასხენა, ასევე, თეოლოგი ბექა მინდიაშვილი და აღნიშნა, რომ მინდიაშვილი ერთი პერიოდის სემინარიაში სწავლობდა. თუმცა, პატრიარქის თქმით, მის (პატრიარქის) დროსაც სწავლობდნენ სემინარიაში ისეთი სტუდენტები, რომლებიც სპეციალურად იყვნენ მიგზავნილები განხეთქილების შესატანად.

პატრიარქმა მკაცრად დაგმო ის ფაქტიც, რომ გადაცემაში გაკრიტიკებული იყო რუსეთის მართლმადიდებლური ეკლესია, კერძოდ, განცხადება, რომ რუსული ეკლესია რუსეთის ხელისუფლების ინტერესებს ემსახურება.

ამასთან, უწმინდესმა ბრძანა, რომ **“ეს ჩვენი განსახილველი არ არის და აღნიშნული ორ მართლმადიდებლურ ეკლესიას შორის ხიდის ჩატევის მცდელობას წარმოადგენს”**.

საინფორმაციო გვერდი

“ადამიანები, რომლებიც აკრიტიკებენ ჩვენს სარწმუნოებას, თავის გულში ჩაიხედონ და ნახან, რომ იქ ბევრი ჭუჭყია”. - ბრძანა უწმინდესმა და უწმინდესმა და აღიშნა, რომ არ შეეძლო დღეს ამ თემაზე არ ესაუბრა.

მისივე თქმით, უკვე რამდენჯერმე იყო ეკლესიის წინააღმდეგ განცხადებების გაკეთების მცდელობა, რაც სამიშა ხელისუფლებისთვის, საზოგადოებისა და ეკლესიისთვის. **“ძალიან მაფიქრებს, რომ ეს გადაცემა იყო პირველი არხით, ესე იგი სახელმწიფო ხელისუფლების არხით. თუ ეს ხელისუფლების დავალებითაა, მთლად უარესი. ასე მოგვილოცეს მათ ბარბარობა. გადაცემაში გიგა ზედანიამ მოიყვანა ციტირება მარქსისა, რომ რელიგია ხალხის ოპიუმია. რაღა დროს ოპიუმია, რაღა დროს მარქსის ციტირებაა? მე ვწუხვარ, რომ ბექა მინდიაშვილი მღვდლის ძმისშვილია”**, - აღნიშნა პატრიარქმა.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის გადაცემა **“ღიალოგის”** ავტორის, დავით პაიჭაძის სტუმარი სატელევიზიო გადაცემაში ბექა მინდიაშვილი იყო.

სოციალურ ქსელებში ბექა მინდიაშვილმა გაავრცელა ანონიმური ავტორის წერილი, სათაურით **“პატრიარქობა ნათესაობით გადადის?! საიდ მიდის საქართველოს ეკლესია”**. წერილში აღნიშნულია: **“გავრცელებული ხმებით, პატრიარქი მის ძმისშვილს უმზადებს საყდარს, რომელიც ფარულად, მიზანდასახულად და მისთვის ჩვეული მოხერხებულობით, შთაგონებს ბიძას სინოდში ახალი მღვდელმთავრებით გაიძლიეროს პოზიციები. მართალია, ეს მცდელობა წინა სნდომზე ბოლომდე მოუმზადებლობის გამო ვერ განხორციელდა, მაგრამ მას შემდეგ დრომ და გერმანიაში ბიძასთან განცალკევებულად ყოფნამ ამ გეგმის და მიზნის შენიღბვისთვის მოქმედების კარგი საშუალება მისცა. ფშავ-ხევსურეთის გაყოფა თანამემამულისა და ნათესავის, ეპისკოპოსობიდან განყენებული ქრისტეფორე წამალაიძის შემორიგებასთან ერთად, ხმის მყარ გარანტიას იძლევა, სამთავისა და გორის ეპარქიის, გურიის, საზღვარგარეთის ეპარქიის, რუისისა და ურბნისის გაყოფით მეუფე დანიელს, აბრაამს და იობს შეასუსტებენ. ნეკრესის ეპარქიიდან ლაგოდეხის, ახალციხიდან ასპინძის, დედოფლისწყაროდან ჰერეთის გამოყოფით ახალი ეპისკოპოსების ნაკადით (სულ 12 მღვდელმთავარი) უცებ, ერთ სინოდზე, ძლიერ და საიმედო დასაყრდენს იქმნის ბათუმის ამჟამინდელი მიტროპოლიტი და პატრიარქის ძმის შვილი”**.

დავით პაიჭაძის გადაცემა **“ღიალოგი”** ამ წერილს და მასში დასმულ საკითხებს ეხებოდა.

იანვრიდან სახელმწიფო საბავშვო ბაღები ფასიანი გახდება

მშობლებს, რომლებსაც ბავშვები სახელმწიფო საბავშვო ბაღებში დაჰყავთ, უკვე გამოუცხადეს, რომ 2011 წლის იანვრიდან აღნიშნული მომსახურება ფასიანი გახდება. თუმცა საქინფორმს მერიის პრეს-სამსახურში განუცხადეს, რომ **“ეს მორიგი ჭორია, ვინაიდან დედაქალაქის მთავრობაში აღნიშნულ საკითხზე საუბარიც კი არ ყოფილა”**.

სკოლამდელი აღზრდის სხვადასხვა დაწესებულებაში მასწავლებლები სხვადასხვა ფასს უკვე ასახელებენ, დაწყებული 35-დან და დამთავრებული 80 ლარით. საბავშვო ბაღებში გადასახადის შემოღების თაობაზე თბილისის საკრებულოს **„რესპუბლიკელი“** წევრი თინა ხიდაშელი ამბობს: **“როგორც ბაღის ასაკის ბავშვის მშობელი, შემიძლია, დაგიდასტუროთ, რომ მომსახურება ფასიანი ხდება. ბაღში, სადაც ჩემი შვილი დადის, გამოგვიცხადეს, რომ მომავალი წლიდან ყოველთვიურად 35 ლარი უნდა გადავიხადოთ. ცხადია, ამ საკითხის გარკვევას ვაპირებ და ბრიფინგსაც გავმართავ”**.

ცნობისთვის, თბილისის 2011 წლის ბიუჯეტში სკოლამდელი აღზრდისთვის 24 მლნ 578 ათასი ლარია გამოყოფილი, რაც მიმდინარე წელთან შედარებით 15 მილიონით ნაკლებია.

იანვრიდან სახელმწიფო საბავშვო ბაღები ფასიანი გახდება

მშობლებს, რომლებსაც ბავშვები სახელმწიფო ბაღებში დაჰყავთ, უკვე გამოუცხადეს, რომ იანვრიდან აღნიშნული მომსახურება ფასიანი გახდება. თუმცა საქინფორმს მერიის პრეს-სამსახურში განუცხადეს, რომ **“ეს მორიგი ჭორია, ვინაიდან დედაქალაქის მთავრობაში აღნიშნულ საკითხზე საუბარიც კი არ ყოფილა”**.

სკოლამდელი აღზრდის სხვადასხვა დაწესებულებაში მასწავლებლები სხვადასხვა ფასს უკვე ასახელებენ, დაწყებული 35-დან და დამთავრებული 80 ლარით. საბავშვო ბაღებში გადასახადის შემოღების თაობაზე თბილისის საკრებულოს **„რესპუბლიკელი“** წევრი თინა ხიდაშელი ამბობს: **“როგორც ბაღის ასაკის ბავშვის მშობელი, შემიძლია, დაგიდასტუროთ, რომ მომსახურება ფასიანი ხდება. ბაღში, სადაც ჩემი შვილი დადის, გამოგვიცხადეს, რომ მომავალი წლიდან ყოველთვიურად 35 ლარი უნდა გადავიხადოთ. ცხადია, ამ საკითხის გარკვევას ვაპირებ და ბრიფინგსაც გავმართავ”**.

ცნობისთვის, თბილისის 2011 წლის ბიუჯეტში სკოლამდელი აღზრდისთვის 24 მლნ 578 ათასი ლარია გამოყოფილი, რაც მიმდინარე წელთან შედარებით 15 მილიონით ნაკლებია.

6 მილიონი - თავისუფლების სანაცვლოდ

სიგარეტის უმსხვილესი იმპორტიორი **“ელიზის”** დირექტორი 6 მილიონ ლარის სანაცვლოდ გაათავისუფლეს. ამ ინფორმაციას თამაზ ელიზბარაშვილის ადვოკატი ადასტურებს. მისი განმარტებით, ელიზბარაშვილს 6 მილიონის სანაცვლოდ პატიმრობა გირაოთი შეეცვალა. საქმის არსებითი განხილვა თბილისის საქალაქო სასამართლოში მიმდინარეობს და, სავარაუდოდ, პროკურატურასთან საპროცესო შეთანხმება გაფორმდება. თამაზ ელიზბარაშვილს ბრალი ყალბი საექსპერტო დასკვნისთვის ქრთამის გადახდაში ედება. შეგახსენებთ, რომ **„ელიზის“** ხელმძღვანელი 2010 წლის 5 ივნისს დააკავეს. თამაზ ელიზბარაშვილის თქმით, იგი იძულებული გახდა, ექსპერტებისთვის ყალბი დასკვნა მოემზადებინა, რათა თავისი შვილი, გურამ ელიზბარაშვილი, რომელიც ორთაჭალის მეზუთე საპურობილეში იხდიდა სასჯელს, აღნიშნული დაწესებულებიდან დაეხსნა. ელიზბარაშვილის მტკიცებით, მე-5 საპურობილეში პატიმრებისთვის ცნობილი იყო, რომ მისი შვილი ბიზნესმენის ოჯახიდან იყო და გურამ ელიზბარაშვილის ფული სძალავდნენ. აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით, თამაზ ელიზბარაშვილთან ერთად ამ საქმეზე დაიჭირეს მისი რძალი ხატია ივანიშვილი, მეგობარი თემურ მაჭავარიანი, გურამ ელიზბარაშვილის სიმამრი ზურაბ ივანიშვილი. ელიზბარაშვილსა და მის ახლობლებს ქრთამის მიცემა ედებათ ბრალად. ამავე საქმეში ბრალდებულია ჯანდაცვის მინისტრის ყოფილი მოადგილე მერაბ ქორჩიაშვილი. მას ბრალად ედება 10 000 ლარის ოდენობის ქრთამის აღება ელიზბარაშვილებისგან.

ბრალდებულია, ასევე, ხუთი ფსიქიატრ-ექსპერტი - გიორგი ნანეიშვილი, თემურ სილაგაძე, ზურაბ ბერია, თამარ გოჩიტაშვილი და თემურ ხარებავა. გავრცელებული ინფორმაციით, შემოხსენებული პირებიც გირაოთი არიან გაათავისუფლებულნი, თუმცა ყველა 6 მილიონის სანაცვლოდ განთავისუფლდა თუ დამატებითი თანხა გადაიხადა, ჯერჯერობით არ ხმაურდება.

მოდელირება ული სისკარა

ამ სათაურით გამოაქვეყნა გაზეთმა „კვირის პალიტრამ“ (1-7 ნოემბერი, 2010 წელი) ჟურნალისტ ხათუნა პაიჭაძის წერილი, რომელიც საქართველოს წყალზე გადასახადის გაზრდას ეხება. მოვიყვანოთ ნაწყვეტებს აღნიშნული წერილიდან, რომელსაც დაერთვის გაზეთ „ილორის“ კომენტარები.

„თუ ვინმეს ჰგონია, რომ ბოროტი დევები გადაშენდნენ და „ცისკარა“ მხოლოდ ზღაპარია, ცდება. ამჯერად ხელისუფლებამ მოდელირებული ცისკარა შემოგვთავაზა!

საქართველოს კანონში „ელექტროენერჯისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ რამდენიმე მუხლში დამატებები შევიდა. ჩვენს მკითხველს კანონის მუხლების გაცნობით თავს არ შევაწყენთ და მოკლედ მოვახსენებთ, რომ ამ კანონის მიხედვით, თუ ელექტროენერჯის საფასურს იხდი, მაგრამ ნაგავს ან წყალს – არა, გაგეთიშება ელექტროენერჯია. ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების კომისიის თავმჯდომარე გურამ ჩაღაგაშვილმა უკვე ამცრო საზოგადოებას, რომ ეს პირველ ეტაპზე მხოლოდ თბილისს შეეხება. კანონი მიმდინარე წლის პირველ ოქტომბერს დამტკიცდა და ნოემბრიდან ამოქმედდა.

„ადმინისტრატორს ევალუა აბონენტისათვის ერთიანი ქვითრის წარდგენა, რომელშიც დატანილი იქნება ელექტროენერჯის, წყლისა და დასუფთავების გადასახადი. კომუნალური გადასახადების ერთიანი სისტემით ადმინისტრირება ბუნებრივი აირის გადასახადს არ შეეხება“, – განაცხადა ჩაღაგაშვილმა, რომლის აზრით, ამ გადაწყვეტილებით აბონენტების უფლება არ ირღვევა – ყველა მოქალაქე ვალდებულია, კომუნალური მომსახურების გადასახადი გადაიხადოს.

სრული ჭეშმარიტებაა, რომ ყველა ვალდებულია რომ კომუნალური მომსახურების გადასახადი გადაიხადოს, მაგრამ არაფერს ამბობს თავის ვალდებულებებზე საზოგადოების წინაშე. ისე, როცა ვალდებულებებზე მიდგება საქმე, მარეგულირებელ კომისიას თუ სხვა სტრუქტურას ისიც უნდა ახსოვდეს, რომ არ შეიძლება ყოველთვის საზოგადოება იყოს ვალდებული. გაგებდავთ და ხელისუფლებას შევახსენებთ, რომ სახელმწიფოში ვალდებულებები რომსრია.

საქართველოში 1997 წლიდან ელექტროენერჯის საფასური 300 პროცენტით არის გაზრდილი. პოსტსაბჭოთა სივრცეში ელექტროენერჯია ყველაზე ძვირი საქართველოშია. რატომ? – ამის ახსნის ვალდებულება ვითომ არც მარეგულირებელს აქვს და არც სახელმწიფოს?

მას შემდეგ, რაც შეიტყვე, რომ ენერჯეტიკის (რომლის წილი უდიდესია ქვეყნის ენერჯეტიკის წილში) თურმე (ეს თავად მითხრა

ენერჯეტიკის ერთ-ერთმა მენეჯერმა) ერთი კილოვატი ელექტროენერჯის გამოშვება ერთ თეთრზე ნაკლები უჯდება, გადავწყვიტე, შემეწავლა რეალობა... გთავაზობთ ზოგიერთი ჰიდროსადგურის გამოშვებული ელექტროენერჯის იმ ტარიფებს, რომლებიც ოფიციალურად სემეკის დადგენილებაშია მითითებული. ვარდნილკვის კასკადს ერთი კილოვატი ელექტროენერჯის გამოშვება უჯდება 1,17 თეთრი, ვარციხეკესს – 1,25 თეთრი, ხრამკესს – 1,76 თეთრი...

ბენადი მისია, ენერჯეტიკის აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი – ამ მონაცემებით შეწონილი ტარიფის საშუალო ღირებულება 4,45 თეთრს არ აღემატება. დღეს იმპორტის წილი ჩვენთან ნულია, პირიქით, საქართველო ელექტროენერჯის ყიდის კიდევ. სემეკმა ელექტროენერჯიაზე ტარიფის გაზრდა იმით ახსნა, რომ ქვეყნის თბოელსადგურებში გამოშვებული ენერჯის წილი გაზის ღირებულების ხარჯზე იზრდება. არა და, სემეკმა ეს დადგინება 2006 წელს გამოცხადდა. როცა ტარიფს ადგენდნენ, მაშინ ელექტროენერჯის ტარიფში თბოელსადგურების წილი 28 %-ს შეადგენდა. მას შემდეგ თბოელსადგურების წილი მკვეთრად შემცირდა, ასევე შემცირდა მასობრივი გამრიცხველიანობის გამო კომერციული და ტექნიკური დანაკარგიც. ბუნებრივია, ამას გავლენა უნდა მოეხდინა ტარიფზე, მაგრამ მის შემცირებაზე არავის უფიქრია... ექსპერტების გათვლებით ტარიფი 3-4 თეთრით მაინც უნდა შემცირდეს. აი, რა ვალდებულებას არ ასრულებს სემეკი საზოგადოების წინაშე.

ახლა, რაც შეეხება წყალს. გაერომ ადამიანის უფლება წყალზე, ჰაერთან ერთად, ფუნდამენტურ უფლებათა შორის აღიარა... საქართველოში, სათავე ნაგებობებში კატასტროფული ვითარებაა. ფილტრაციაზე ლაპარაკიც კი ზედმეტია (ჩემმა მეზობელმა ეზოს ონკანიდან მიღში ჩაჭედული ნახევრაგახრწნილი უხსენებელი გამოათრია – **რ. ჯაღალაძე**). წყალი მხოლოდ იქლორება, ადამიანისათვის სასიფათოდ ჭარბად... საქართველო მსოფლიოში წყლის რესურსით მდიდარ ქვეყნებში ერთ-ერთ პირველ ადგილზეა, მაგრამ წყალზე დაწესებული ტარიფები (ნოემბრის გაძვირებაზე აღარაფერს ვამბობთ – „ილორი“) ღამის უდაბნოიანი ქვეყნების ტარიფებს უთანაბრდება. წყლის მესვეურებს რომ ჰკითხოთ, სასმელის თვითღირებულება ტარიფზე ბევრად მაღალია, სინამდვილეში კი, ექსპერტთა გათვლით, ერთი კუბური მეტრი წყლის მოპოვების ღირებულება 0,05 თეთრია. მოსახლეობა უკვე 3 ლარსა და 10 თეთრს იხდის (გერმანიაში, რომელიც ჩვენსავე წყლის მდიდარი არ არის, და მოპოვებული წყლის სასმელ კონდიციამდე დაყვანას საკმაოდ დიდი ხარჯები სჭირდება, ერთი კუბური მეტრი წყალი 1,5 ევრო ღირს)...

...როგორც ამბობენ, „თბილწყალკანალს“ ჟინვალკვის ანუქეს. ეს იმას ნიშნავს, რომ ელექტროენერჯია „თბილწყალკანალს“ მუქთად მიეწოდება, ანუ წყლის გადაქცევა-გადმოქცევაში არაფერს იხდის. მეტიც, „თბილწყალკანალი“ ჟინვალკვისიგან გა-

მოშუშებული ელექტროენერჯიას თურმე ყიდის კიდევ. ვკითხვით სემეკს: ევალუა თუ არა, შეიძლება და გადაამოწმოს, რა უჯდება სინამდვილეში წყლის მოპოვება-ექსპლუატაცია და ისე დაადგინოს ტარიფი?

ბია ხუხაშვილი, ექსპერტი – გაუგებარია, ერთ სტრუქტურაში დავალიანების გამო მორესთან ვალდებულება როგორ უნდა წარმოემუქოს კაცს? რა თქმა უნდა, ეს მომხმარებლის უფლების შელახვაა („ილორი“ ადრეც გაუწევდათ იმის თაობაზე, რომ, ხელისუფლების წახალისებით მიღებული იქნა დრაკონული დადგენილება – თუ ოჯახი წყლისა და ნაგვის ფულს დროულად არ გადაიხდის, მას შუქი გაეთიშება)... მე შეიძლება დამიგროვდეს ერთ სტრუქტურაში დავალიანება, მაგრამ თუ მორესთან მაქვს გასწორებული ანგარიში, რა უფლება აქვთ სანქცია დამიწესო? თუ სამივე სტრუქტურას ერთი პატრონი ჰყავს, გვიხსრან... ვიცით, რომ „თელასი“ „რაო-ესი“-საა, წყალიც რომ რუსების ხელშია, ესეც ვიცით, ნაგავი კი, ცოტა უცნაურია, საიდან აღმოჩნდა ამ რუსულ გულში?

მარეგულირებელ კომისიას კი რა უფლება აქვს, ამ ურთიერთობებში რამ ერევა? მას ევალუა მოსახლეობის ინტერესების დაცვა და არა შელახვა!

გამოსავალი მხოლოდ საზოგადოების პროტესტია! „ილორის“ კომენტარი – რუსების ხსენებაზე 80-იან წლებში გავრცელებული ანეკდოტი გამახსენდა. სურსათით შეჭირვებულ საბჭოთა კავშირს გერმანიის ფედერაციულმა რესპუბლიკამ ჰუმანიტარული დახმარების სახით საკვები პროდუქტები გამოუგზავნა. ამის გამგონე მეგრელს უთქვამს: „თუ გერმანელების სარჩენი გაგვდებოდათ, მაშინ რაღაზე ეხოცავდით ამ ხალხსო“.

ის, რომ რუსეთში ღამის მილიონახევარი ქართველი წასული სამუშაოდ და იქიდან არჩენენ ოჯახებს, ამ ფაქტს ვერსად წაუვალთ. თვით ზედაპირული გათვლებით რუსეთიდან საქართველოში ამ ადამიანების ხელით ყოველწლიურად თურმე სამ მილიარდ დოლარამდე შემოედინება. ეს რომ არ იყოს, „ნაციონალებისა“ და მათი ბელადის გადაქცევა საქართველოს რამდენიმე თვეში გამეგრებოდა სული.

ახლა ჩვენც გეკითხებით, თუ რუსებზე დამოკიდებული წყლისა და ელექტროენერჯის ტარიფების დაწევა, თუ კვლავ რუსეთისა და რუსების იმედად გსულდგმულობთ და ვარსებობთ, მაშინ რატომ გვიქმნის ზღაპრის გმირ ბოროტი ბაყბაყდვეთი წყალზე დარაჯად მდგარი ჩვენი ხელისუფლება მტრის ხატს რუსებისაგან.

განა მართლა არ გააჩნიათ რუსებს იმის თქმის მორალური უფლება, რომ ქართველები უმადური ხალხიაო. მაგრამ, იცით რატომ არ ამბობენ? კარგად იციან, რომ რუსები მხოლოდ ამერიკელების ხელში ტიკინებად ქცეულ „ნაციონალებს“ ეჯავრებათ და სიკვდილით ეშინიათ მათი.

ქართველი ხალხი აქ არაფერ შუაშია! „ილორი“

კულოცობით!

ჩვენი ნორჩი მეგობარი, ახალგაზრდა „ილორელთა“ კლუბის პრეზიდენტი გიორგი გობეჩია 17 წლის გახდა. სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“ და გაზეთი „ილორი“ გულითადად ულოცავენ გიორგი გობეჩიას და წარმატებებს უსურვებენ საზოგადოებრივ და შემოქმედებით საქმიანობაში. ჩვენ მკითხველებს კი ვთავაზობთ ახალგაზრდა ნიჭიერი პოეტის პატრიოტულ თემაზე შექმნილ ლექსებს.

მზისგან გაჩენილი სხივი გი-
ალერსებს,
უკვე შეგერია თმაში,
ლექსი ყველა ტკივილს როცა
გაანელებს,
ვიცი შემიყვარებ მაშინ.
რა გქნა მეწერება თავს ვერ
დავანებებ,
ნულად აგერევი სხვაში,
ვიცი ძნელი არის, მაგრამ
დავაჯერებ,
უდაბნოს ქარი მაქ ხმაში.
მე ხომ მითიური მეგრული ეპოსიდან
მთები გადმოვლახე რაშით,
იცი შენთან ყოფნა ისე ძლიერ
მინდა,
რომ მთლად აგიხდები ცხადში.
მთვარე მონუსხული მზერით
გადავსრებს,
რაში დავგვირდები რაში?
ლექსით მერამდენედ თავს რომ
გაინადრებებ,
სიკვდილს ველოდები მაშინ.
თუმცა მერამდენედ მუზას
ვეთხოვები,
ისევ დავყვიალობ ცაში,
მზისგან გაჩენილი სხივი გი-
ალერსებს,
მე კი კვლავ ქარი მაქ ხმაში

ცის ღრუბლები მუქარაან სურათს
მერწავს,
ნაჭრილობებს უფრო მწარედ
დამაჭირეს,
ციხეები ზარბაზნებით მტერმა ლეწა,
სანუგეზო სიტყვა მაინც შემაწიე.

გავიქეცი არ დავდექი დასადგომზე,
მხოლოდ ცხენმა ერთგულების ფიცი
მომცა,
ფიქრში ისევ ძველებურად
გადაგკოცნე,
ფიქრში ისევ ტკივილები ყველა მორჩა.

ისევ ღამეს მივენდობი მოკავშირედ,
ისევ მთები დამიფარავს ჭიუხებით,
არ გეგონოს თვალი წამით მოგაცილე,
შენთან ვარ და სულ ტყუილად
იბუტები.

დავბრუნდები ისევ ჯარით მე ჩემ კერას,
გადანგრულ გუმბათებსაც შევაკეთებ,
სანამ მთვარე საქორწილო კაბას კერავს,
მე მტრის რისხვას შენს სიყვარულს
შევაგებებ,

გავიქეცი არ დავდექი დასადგომზე,
მომაკვდავმა მდინარეზე სისხლი
ვლვარე,
ფიქრში ისევ ძველებურად გადაგკოცნე,
ფიქრში ისევ მომღიზიარი სახით განხე.

ვიცი მტერმა არ დაინდო დასანდობი,
მონასტრების გუმბათები ისევ ლეწა,
სიყვარული შენთვის რომ მაქ
გასანდობი,
საიმედოდ სანუგეზოდ მაინც შემრჩა.

ბიო ბოპაჩია

კვლავ სილასა და ქარიზმის შორის მოქცეული საქართველო

თითქოს ბედმა არგუნა საქართველოს, რომ მუდმივად დიდი სახელმწიფოების განხეთქილების მიზნად დარჩეს.

ასე იყო ქრისტეს შობამდე და ქრისტეს შობის შემდეგაც...

ასეა დღესაც!

ალბათ ამის მიზეზი საქართველოს უაღრესად მომეგებიანი გეოპოლიტიკური მდგომარეობა და მისი ისტორიულად უზაღო ავტორიტეტია კავკასიელ ხალხთა შორის, რომელიც, მიუხედავად ხელისუფალთა ძირგამომხრელი და კოლაბორაციონისტული ქმედებებისა, ჯერჯერობით მაინც საკმაოდ მაღალია. საქართველო რომ სადღაც შუა აზიის ტრამალებზე ან არაბეთის ნახავარკუნძულზე მდებარეობდეს, არავინ შეიწუხებდა თავს მის დასაუფლებლად, მაგრამ ჩვენს ძლიერ მეზობელთა კბილის ღრჭენისა და მუდმივი თავდასხმების მიზეზად ჯერ ძველი სტორიული "აბრეშუმის გზა" იყო, ახლა კი "ბაქო-ჯეიჰანის" და "ნაბუქოს" ხაზები და სხვა უამრავი უბედურებაა.

მაგრამ, მოდიოთ მცირე ექსკურსი გავაკეთოთ ისტორიაში.

ჯერ იყო, და ახალი წელთაღრიცხვის დაწყებებიდან ბიზანტიელები და სპარსელები ეცილებოდნენ ერთმანეთს საქართველოზე პროტექტორატის დაწესებას. მიუხედავად უამრავი გაუგებრობისა (მეფე გუბაის ვერაგულ მკვლელობაზე რომ არაფერი ვთქვათ), ქართველებს მაინც ერთმორწმუნე ბიზანტიელებისაკენ მიუწევდათ გული, რადგან მათთვის ქართველობა და ქრისტიანობა ერთ მცნებად იყო ქვეული.

"თუცა ბიზანტიის მეტად საზიზღარი და ანგარი მოხელეები ჰყავდა, მაგრამ მაინც-და-მაინც თვით კეისრების მთავრობა სასანელთა გვარის მეფეებს სჯობდა და იმდენად სასტიკი და გულქვაბი არ იყო" - აღნიშნავს დიდი ივანე ჯავახიშვილი თავის **"ქართველ ერის ისტორიაში"**.

ამიტომ ქართველობისათვის ბიზანტიელების მფარველობა იმდენად დამღუპველი არ იყო, როგორც სპარსელების მფარველობა. ნათელია, რომ ქართველ კაცს ნაკლები სიბოროტე (ბიზანტია) უნდა დიდ სიბოროტეს (სპარსეთს), რომლის უპირველეს საზრუნავს საქართველოს ქრისტიანობის გზიდან ჩამოშორება (დაიხსომეთ ეს ფრაზა, პატივცემულო მკითხველო - რ.ჯ.).

შემდეგ მოვიდნენ არაბები და ბიზანტიასაც და სპარსეთსაც საკუთარი თავის გადარჩენის დილემა დაუდგათ, რამაც მათ საქართველო დაავიწყდათ. მაგრამ, წავიდნენ არაბები და კვლავ ატყდა ქიში სპარსეთსა და ბიზანტიას შორის. სწორედ იმ პერიოდში ჩამოყალიბდა გეოპოლიტიკური კონცეფცია **"ის ვინც ფლობს საქართველოს, ფლობს კავკასიას"**, რაც დღესაც უაღრესად აქტუალურია.

შემდეგ იყო ჯალალედინის პირსისხლიანი თარეში და ქრისტიანულ სარწმუნოებას შეწირული 100.000 წმინდანი, რომლის ანალოგი მსოფლიოს არცერთ ქვეყანას არ გააჩნია.

მოვიდნენ მონღოლები და სპარსეთსა და ბიზანტიას კვლავ თავიანთი საზრუნავი გაუჩნდათ. წავიდნენ მონღოლები, მაგრამ ბიზანტია უკვე ისე იყო დასუსტებული, რომ ას წელიწადში საერთოდ აღიგავა პირისკაგი მიწისა. წარმოიქმნა ოტომანთა იმპერია და ახლა სპარსელებსა და ოსმალებს შორის გაიმართა სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლა საქართველოს დასაუფლებლად.

მაგრამ საქართველო თავისი ბრძენი მეფეების წყალობით მაინც ახერხებდა სცილასა და ქარიზმის შორის თავისი თვითმყოფლობის შენარჩუნებას, თუმცა, ასეთი მეფეები თითხე ჩამოსათვლელი გვევლიდა...

მაგრამ საქართველო მაინც გადარჩა, მაგრამ ავადსახსენებელი **"ლეკანობისა"** და ვერც მტრების გამუდმებული შემოსევებისაგან მე-18 საუკუნის იმდენად დასუსტებული შეგებება, რომ მისი ყოფნა-არყოფნის საკითხი მწვავედ დადგა დღის წესრიგში. სწორედ მაშინ მიიღო ბრძნული გადაწყვეტილება მეფე ერეკლემ - საქართველოს რუსეთის მფარველობა დაუდგინა.

ვერავინ დამარწმუნებს, რომ რუსები ანგელოზებით ფრთების ფათქუნით შემოვიდნენ საქართველოში. მათ გააუქმეს ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიის

ავტოკეფალია, გააუქმეს მეფის ინსტიტუტი და საქართველო გუბერნიად შეიერთეს, აკრძალეს წირვა ეკლესიებში ქართულ ენაზე, თუმცა, როგორც ერთმორწმუნეები, ყველაფერს აკეთებდნენ საქართველოში მართლმადიდებლური რწმენის განსამტკიცებლად. როცა რუსები მიხვდნენ, რომ ქართველობაზე ხელს ვერ აგვადებინებდნენ, როგორც ეს ჩრდილოეთ კავკასიის რეგიონებში გააკეთეს, ყველაფერს თავისი პირვანდელი სახე დაუბრუნეს და მეფის ინსტიტუტის გარდა ყოველი აკრძალული ინსტიტუტი აღადგინეს. ნურავინ იდავებს იმ ჭეშმარიტებაზე, რომ რუსეთის შემადგენლობაში ყოფნისას საქართველოში გაძლიერდა ქრისტიანული სარწმუნოება, განათლება, მეცნიერება, ტექნიკა, სპორტი, მედიცინა, მრეწველობა, სოფლის მეურნეობა, თანდათან მაღლა აიწია ნულზე ბევრად დაბლა მყოფმა დემოგრაფიული სტატისტიკის ნიშნულმა... ერთ დროს დაშლილ-დანაკუწებული, დაჭაობებული-დახრიოკებული მიწების მქონე, განადგურების პირზე მყოფი ქვეყანა გაერთიანდა, ანგარიშგასაწვე ძალად იქცა და დირსეული ადგილი დაიკავა საბჭოთა კავშირის მოძვე რესპუბლიკებს შორის!

ნუთუ ვინმეს ეყოფა იმის სინდისი, დაამტკიცოს, რომ ეს ასე არ იყო!

აქედან გამომდინარე, მცდარია ის აზრი, რომ საქართველო რუსეთის კოლონია იყო, რადგან დომინიონის კოლონიებში სამოქმედო გეგმა მმართველურია და კოლონიის გაყვლეფას ისახავს მიზნად. რუსებს კი საქართველოდან არაფერი გაუტანიათ, რადგან მას არც არაფერი ჰქონდა გასატანი. სწორედ რუსებს შემოჰქონდათ საქართველოში განათლება, კულტურა, (მართლ იმის გახსენება კმარა, რომ 1911 წელს მეფის რუსეთმა ხობში კულტურის სახლის ასაშენებლად 11.000 ოქროს თუმანი გამოჰყო, რაც იმ დროისათვის საკმაოდ დიდი თანხა გახლდათ). სწორედ რუსების ძალისხმევით ამოშრა დასავლეთ საქართველოში ჭაობები და წალკოტად იქცა ეს მხარე, განვითარდა მეჩაიეობა, მეციტრუსეობა, მეზოსტენობა...

ამდენად, საკითხავია, ვინ ვისი კოლონია იყო!

როცა საბჭოთა კავშირი დაშალეს ბნელმა ძალებმა, საქართველომ დამოუკიდებლობა დაიბრუნა, მაგრამ ქვეყანა სრულიად ახალი პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა. ერთბაშად დაიშალა მთელ საბჭოთა კავშირის ერთიანი ეკონომიკურ სივრცეზე აწყობილი სახალხო მეურნეობის თითქმის ყველა დარგი, ამას დაემატა დროში გაწვლილი ეთნიკური პრობლემები, რომლებიც ხელფრენად იყო შეკოწიწებული რუსეთის პოლიტიკური ელიტის შარახმეული ნაწილის მიერ. ერთ დროს აღორძინებული საქართველო ქაოსის წვედიადში შთაინთქა, დაიკარგა ტერიტორიები, და რაც მთავარია, შეგარდნადისა და მისი ხროვის მიერ ხელისუფლების უზურპირების შემდეგ საქართველომ დაკარგა რეგიონის წარმართველი ქვეყნის ფუნქცია - ჩვენ დავეპირისპირდა ლამის მთელი კავკასია.

არავინ დაობას იმაზე, რომ სეპარატისტებს რუსული რეაქციული წრეები აიარაღებდნენ და აქეზებდნენ საქართველოს წინააღმდეგ, მაგრამ ეს კეთდებოდა არა საქართველოსადმი რუსული ზიზღით, არამედ იმის სურვილით, რომ აუქმდებინათ საქართველო შეენარჩუნებინა რუსეთისადმი კეთილგანწყობა, რათა ჩვენს გეოპოლიტიკურ სივრცეში არ შემცირებულიყო ამ ზესახელმწიფოს პოლიტიკური გავლენა.

სამწუხაროა, რომ ამ პრობლემის გადასაწყვეტად რუსეთის პოლიტიკურმა ძალებმა კონფლიქტების გადავივების გარდა სხვა გზა ვერ გამოიხატეს, მაგრამ არც ის უნდა დავეიწყოთ, რომ რუსეთის მართვის სადავეები მაშინ სწორედ იმ ძალებს ეჭურათ ხელში, რომლებიც არა მხოლოდ საქართველოს, არამედ მთელ მსოფლიოს უქადდნენ ომსა და სხვა მრავალ უბედურებებს. სწორედ ამ ძალებმა მიჰყიდეს ვიდო-მასონებსა და ამერიკულ კაპიტალიზმს ერთ დროს უძლიერესი სახელმწიფო, რომელიც სტალინიზმს დატოვა. დღეს რუსეთისათვის დატოვებული ამ მიძიმე მემკვიდრეობის გაკეთილშობილება უაღრესად ძნელი პროცესია და მას ალბათ ათწლეულები დასჭირდება.

საქართველოში კანონიერი ხელისუ-

ფლების დამამხობელმა შეგარდნადიმ ზურგი შეაქცია რუსებს და მტრულ პოლიტიკას რუსების წინააღმდეგ **"წარმატებით"** აგრძელებენ მისი პოლიტიკური მემკვიდრეები სააკაშვილის თავკაცობით. მოისპო ხალხური დიპლომატიისა და რუს ხალხთან დიალოგის ყოველგვარი საშუალება, ქვეყანა ლამის წაღვეოს ანტირუსულმა პროპაგანდამ და გუშინდელ მეგობრებს ლამის საქართველოს დაუძინებელ მტრებად გვისახავენ. და ეს მაშინ, როცა რუსეთში მუშაობს და იქიდან არჩენს საქართველოში მყოფ დამშეულ ოჯახებს მილიონზე მეტი ქართველი, მაშინ, როცა რუსეთის ხელისუფალნი აქეთ გვიმტკიცებენ, რომ საქართველოს ერთიანობის პრობლემა სულაც არ არის გადაუღალახავი სიძნელე, ჩვენ მაინც ევროსტრუქტურებში გაგრძობით მათ დასაბუხლებლად. და თუ რუსებს არ სურთ დიალოგის გამართვა მიხეილ სააკაშვილთა მრავალ ობიექტურ გარემოებათა გამო, ეს სრულიად არ ნიშნავს, რომ მათ არ სურთ ქართველებთან დიალოგის გამართვა.

აქ კი არჩევანი ჩვენი გასაკეთებელია, და არა რუსების!

აბსურდულია მავანთა ბრალდება იმის თაობაზე, რომ რუსებს სააკაშვილის ჩამოღება სურთ. ეს რომ ასე ყოფილიყო, 2008 წლის აგვისტოში ვერაფერი დაუშლიდათ თბილისიდან ათ კილომეტრში მდებარე რუსულ ტანკებს შემოგრილებულიყვნენ საქართველოს დედაქალაქში და მაშინ უკვე საქართველოდან კუდამოძებულად გაქცეულ მთავრობას სააკაშვილის შეუერთებოდა. ეს რომ არ გააკეთდა, სწორედ ამან გაუჩინა ბევრ ქართველს იმის სერიოზული ეჭვი, რომ რუს პოლიტიკოსთა ნაწილს ხელს არ აძლევს საქართველოდან არაქართველი სააკაშვილის გააქვება, რადგან ჩვენთან სხვა ნებისმიერ ჭკვიანი მმართველის ყოფნისას მათ არ მიუცემოდათ საქართველოდან ტერიტორიების ჩამოშორების იურიდიულად გაფორმების საშუალება.

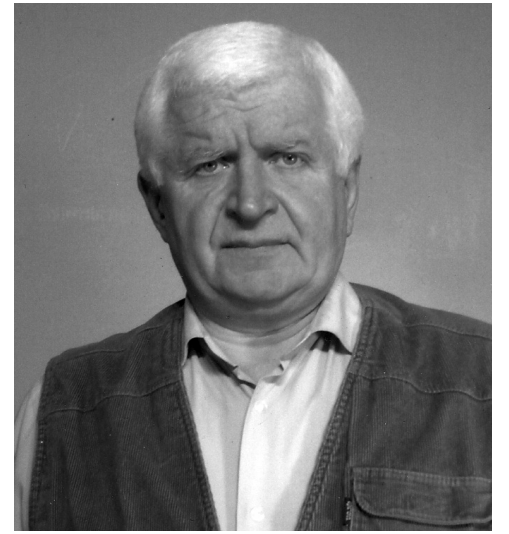
სამწუხაროდ, საქართველოს საწინააღმდეგო პროპაგანდა რუსეთშიც მიმდინარეობს, რაც საველეში ლოკიკური წარმოქმნილ ურთიერთობათა ფონზე.

ცულდ ისაა, რომ ბევრი რუსი და ბევრი ქართველი ხელისუფლებათა შორის წარმოქმნილ უთანხმოებას სახელმწიფოებსა და ხალხებს შორის წარმოქმნილ უთანხმოებად მიიხევენ, რითაც, ხშირ შემთხვევაში, ზარალდებიან უბრალო, მშრომელი ადამიანები. აი, დაღლივის საშუალება რომ გვქონდეს, მაშინ არც რუსები შეუდგებოდნენ იმ სისულელის მტკიცებას, რომ ჩრდილოეთ ოსეთი და სამაჩაბლო ერთი სახელმწიფო იყო (მათ ხომ მხოლოდ 1975 წელს როკის გვირგვინს გატრის შემდეგ მიეცათ ერთმანეთთან უშუალოდ დაკავშირების საშუალება, მანამდე კი ჯვრის უღელტეხილის გავლით უკავშირდებოდნენ ერთმანეთს. არავის სმენია, რომ ერთი სახელმწიფო გადაუღალახავი მთავრების ორივე მხარეს იყოს განთავსებული და მეორე სახელმწიფოს გავლით ამყარებდნენ კავშირს ერთმანეთთან), რომ აფხაზებს საერთო არაფერი აქვთ ქართველებთან და სხვა.

როგორ უნდა ავუსხნა ყოველივე ეს მე რუსებს ამერიკელების პირით, იმ ამერიკელებთან, რომელთაც არაფრად მიაჩნიათ არც რუსეთი და არც ეთნიკური მიკუთვნება, არც ოჯახი და არც მამის სახელი. მათთვის მხოლოდ ფულია ფეტიში. როგორ შეიძლება უანგაროდ დაგვხმაროს ქვეყანა, სადაც მამა სასამართლოში გარბის საჩივრებად, თუ მას შვილიმა ნასესხები თანხის დაბრუნება დაუვკვინა.

მტრობა ითვლება დღეს ქართველებსა და რუსებს შორის, და ამ მტრობას თესვენ მხოლოდ ერთი მუჭა პოლიტიკური ავანტურისტები, რომელთა ალაგმვა ჩვენი ყოფის აუცილებელ წინაპირობად უნდა იქნეს. ნებისმიერ ადამიანს აქვს უფლება დაინახოს მტერი რუსეთის სახით, მაგრამ მტერიც კი არ უნდა გჰუდღეს, რადგან სიძულვილი ამრუდებს ჭეშმარიტებას და არ იძლევა რეალური დასკვნების გაკეთების საშუალებას.

ამერიკელები აკეთებენ იმას, რაც არცერთ მომხდურს არ გაუკეთებია საქართველოში: ისინი რყვიან რელიგიას საქართველოში იელოველებისა და სხვა სატანური სექტების მომრავლებით, ანგრევენ

მიღარ ქართულ ისტორიულ ტრადიციებს, ანგრევენ სულიერებას, ეწვეიან პომოსეკ-სულაბისა და პროსტიტუციათა ავთრახსნილ პროპაგანდას, არქაულად და სამარცხვინოდ მიიხნევენ წინაპართა კვალზე სიარულს, ახალისებენ და ხელს უწყობენ საქართველოში ნარკომანიის მოძღვარებას, ანგრევენ სახალხო მეურნეობის ტრადიციულ დარგებს და განზრახული აქვთ საქართველოს სატრახნიტო დერეფნად და ტურისტული მომსახურების ზონად გადაქცევა. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ქართველი ხალხი გადაიქცევა მზარეულებისა და მიმტანების ბრობდ, რომელსაც აღარ ექნება მოთხოვნილება მაღალ ინტელექტზე. ეს სამწუხარო ტენდენცია უკვე შეინიშნება ქართული დეგრადირებულ საგანმანათლებლო სისტემაში, რომელიც ერთ დროს მსოფლიო მნიშვნელობის მეცნიერებს უზრდიდა არა მხოლოდ საქართველოს. სწორედ ამერიკელების წყალობაა ის, რომ საქართველოს დღეს ვეებრთელა საგარეო ვალი გააჩნია, რომლის მცირე ნაწილი თუ მოხმარდა ქართველი ხალხის კეთილდღეობას. განა ამერიკელთა შემოვლებული არ არის ებადაღებული **"ატკატების"** სისტემა, რომელსაც დღეს **"წარმატებით"** ებრძვის საქართველოს ხელისუფლება?

ვაი ჩვენს დღეს, თუ ყოველივე ამას ვერ ვხედავთ ანგარებისა ან უმეცრების გამო! თუნდაც ყველაზე ძლიერ ქვეყანას სწორედ ანგარება და უმეცრება ანგრევენ! უდიდესი იმპერიები დანგრეულად ამ თავისმხვეული სიბოროტის გამო და, დათა თუთაშხიას ინტონაციით რომ ვთქვათ, **"საქართველო რატომ არ დაინგრევა, ვითომ?"**

როცა ბიზანტიელებმა გუბაზ მეფე ვერაგულად მოკლეს, ქართველებმა ბუობა გამართეს - კვლავ ბიზანტიელებთან დარჩენილიყვნენ, თუ სპარსელებს შეკვლდებოდნენ. მაშინ საღმა აზრმა გაიმარჯვა და ქართველებმა ერთმორწმუნე ბიზანტიელებთან დარჩენენ. პირად წყენას სილია სახელმწიფო ინტერესმა და, იმიტომ, რუსებს ჩვენი კანონიერი პრეზიდენტი არ მოუკლავთ (იგი შეგარდნადიმ მოკლა გერმანიის გაერთიანებისათვის ამერიკელებისაგან აღებული ქრთამის ნაწილით), მათ მხოლოდ აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს ჩამოცილებით გვაცტინეს გული, მაგრამ იქვე მიგვანიშნეს: თუ ხელს არ გვერავთ და კვლავ ჩვენთან იმეგობრებთ, საქართველოს ერთიანობის პრობლემის გადაწყვეტაში ჩვენვე დაგვხმარებთ.

მე მჯერა მათი, თუნდაც იმიტომ, რომ საქართველოსათვის ჩამოშორებულმა ტერიტორიებმა რუსებსაც საკმაო თავსატეხი გაუჩინა!

ზოგადად კი, ნეტა ვინმეს თუ სჯერა, რომ რუსეთის კეთილი ნების გარეშე საქართველოსათვის უაღრესად მტკიუნეული ამ პრობლემის გადაჭრა შესაძლებელია!

ამრიგად, დღეს რომ არსებობს საქართველო, ეს უკვე დიდი ბედი და ბედნიერებაა, უბედურება მხოლოდ ისაა, თუ როგორც ცხოვრობს და როგორ ინავლება თანდათან, ნაბიჯ-ნაბიჯ!

ამიტომ, საჭიროა დროულად მოვეგოთ გონს და გავაკეთოთ ის ისტორიული არჩევანი, რომელსაც ნამდვილად მოიწონებდნენ ჩვენი სულკურთხეული დირსეული წინაპრები!

როლანდ ჯალალანი,
"ფაზისის" აკადემიის
ნამდვილი წევრი

ივანე ჯავახიშვილი — ქართველ ერის ისტორია

ადრინულ წიგნში დიდი ქართველი მეცნიერისა და მამული შეიღის, სულმნათი მეცნიერის ივანე ჯავახიშვილის მიერ მეტად საინტერესო მოსაზრებები მოყვანილი მეგრული, სვანური და ლაზური ფენომენის თაობაზე. მე-ითხველს გაუწყებთ, რომ პუბლიკაციაში შენარჩუნებულია ავტორისეული ლექსიკა. ამ უდავოდ საინტერესო და დღემდე უცნობ ნაშრომს ვთავაზობთ გაზეთ "იღობის" მკითხველს.

წათე საჩქაროდ გაემგზავრა ლაზიკაში, მას თან ახლდა ანასტასი. მობრძანებულ მეფეს ერი აღტაცებით მიეგება; ბიზანტიის მთელი მხედრობაც თავის სარდლებითურთ სამეფო ტანისამოსში გამოწყობილს წათეს დახვდა და მიესალმა; ნავთსადგურიდან მოყოლებული სამეფო ქალაქამდე ეს ჯარი მეფეს წინ უძღოდა. მიბრძანდა თუ არა წათე სასახლეში, ანასტასი სენატორმა რუსტიკი დაატუსაღებინა და აფსართა ციხეში გაგზავნა. იოანე გაიქცა, მაგრამ დაეღვინა და დაჭერილი ციხეში მიიყვანეს (Agathias, I, 3, p. 89-90; Lebeau IX, 325-326).

მაგრამ საქმის გარჩევა გადადო; ნახორაგანი სპარსელების დიდი ჯარით მუხარისისაკენ გაემგზავრა და ბიზანტიელები ბრძოლისათვის უნდა მომზადებულიყვნენ. იმის მაგივრად, რომ ასეთს გარემოებაში ყველას გული მოეგოთ, კონსტანტინოპოლიდან გამოგზავნილი სოტერიხი, რომელსაც უიგურებისა, ალანებისა

და ლაზიკის მეზობელი ტომებისათვის ფული უნდა დაერეგებინა, რაკი ისინი სპარსელებს არ მიუდგნენ, თავის მედიური ქცევით მისიმიელთა ტომი ააჯანყა. მისიმიელნი აფსილეისი ჩრდილო-სამხრეთისაკენ ბინადრობდნენ და ლაზიკის სამეფოს მოყმენი იყვნენ, მაგრამ საკუთარი ენა აღარა ჰქონდათ. როცა სოტერიხი მოვიდა, მათ ეკონათ, რომ ბიზანტიელები იმათ ქვეყანაში ბინის გაჩენას აპირებენ, მივიდნენ და წინააღმდეგობა გამოუცხადეს. ეს იწყინა მოხელემ და მოგზავნილი კაცები დაატყუინა, აცემინა და ცოცხალ-მკვდარი შინ გაისტუმრა. ამ ამბავმა ხალხი იმდენად აადლევა, რომ მაშინვე იგრიადეს და ღამე მძინარე სოტერიხს მიადგნენ და თავის ოთხი შვილითურთ ამოხოცეს, გაცარცვეს მოკლულნი, გაიტაცეს მათი ბარგი და მოტანილი ფული. შინ რომ დაბრუნდნენ და დამშვიდდნენ, მაშინ-კი შეუიქრინდნენ და შეშინდნენ, კეისარი ხომ ამას არ შეგვარჩენს და ისევ სჯობია სპარსელებს მივემხროთ და დახმარება ვსთხოვოთ (Agathias, I, 3, p. 90-92, Lebeau, IX, გვ. 326-328).

ამ დროს ნახორაგანი მრავალრიცხოვან სპარსელთა ლაშქრითურთ რიონის კუნძულისკენ მიემშურებოდა; სარდალს იქ ბიზანტიელთა ჯარი ეგულდებოდა და იმათი დამარცხება სწადდა. მაგრამ ძალიან შესცდა. ბიზანტიელებმა ორჯერ საშინლად დაამარცხეს სპარსელები: ერთხელ ძველქალაქის (არხეოპოლისის) მახლობლად, მეორედ ქალაქ ფოთთან (ფაზისი). ამ ქალაქს ხის გალავანი ერტვა და აქ-იქ დანგრეული იყო, მაგრამ დიდი თხრილი გარშემოავლეს, ტბის წყლით გაავსეს და დიდი მეცადინეობით ყოველნაირად გაამარგეს. გამწვავებულ და თავგამოდებულ ბრძოლის შემდგომ 554 წელს სპარსელები სასტიკად დამარცხდნენ. სარდალიცა და ლაშქარიც ქუდმოგლეჯილი და თავზარდაცემული გარბოდნენ ბრძოლის ველიდან. ნახორაგანმა მთელი თავისი მხედრობა მუხირისში ჩააყენა, თითონ კი იბერიაში გადავიდა (Agathias, I, 3, p. 95-96, Lebeau, IX, გვ. 328-342).

სპარსელები დაამარცხეს თუ არა, ბიზანტიელები მაშინვე მეფე გუბზის მკვლელობის საქმის გარჩევას შეუდგნენ. ანასტასი სენატორმა ძველ ქალაქში (არხეოპოლში) მძალი საყდარი ააგებინა, მოასხმინა რუსტიკი და იოანე, და საჯაროდ გაასამართლა. დიდძალი ხალხი და ჯარი დაესწრო ამ საქმის გარჩევას. ბრალდებულებად ლაზების მოწინავე კაცები იყვნენ. ორივე ბრალდებულნი ანასტასი სენატორმა ბრალდებულად სცნო და სიკვდილი გადაუწყვიტა (Agathias, I, 4, p.

107-120, Lebeau, IX, გვ. 340-342). ამის შემდეგ ბიზანტიელებმა 555 წელს მისიმიელების დასასჯელად გაილაშქრეს; მათი მხედრობა დაბანაკდა აფსილეისა და მისიმიელთა ქვეყნის სამზღვარზე მდებარე წიბელთა ციხეში (წიბელთა). აფსილეებს უნდოდათ თავიანთი მეზობლები განადგურებისაგან გადაერჩინათ და ამიტომ მათ თავის მხრივ მოციქულები მიუგზავნეს, ბიზანტიელებთან შეგარიგებოთ. მისიმიელები კი იმდენად გამხეცდნენ, რომ ეს მოციქულებიც დახოცეს. ამასვე გულმოსულმა ბიზანტიელებმა მისიმიელთა ქვეყანა გაანადგურეს და გადაბუგეს, ხალხს პირუტყვისაგან ხოცდნენ. ღონემიხილმა და შეშინებულმა მისიმიელებმა მაშინ-კი იკადრეს და თითონ შემოეხვეწნენ ბიზანტიელებს, გვაპატიეთ, კმარა რაც გადაგვხვდა, ქრისტიანები ვართ, ნუ გავგვწყვიტავენ. იმათაც შეისმინეს და სოტერიხის მკვლელობისა და გატაცებულ ფულის სანაზღაურო გადაახდინეს, და ისევ ლაზიკაში დაბრუნდნენ.

ლაზიკაშიც ბიზანტიელებმა სპარსელებს ვარდციხე (როდოპოლის) წაართვეს (Agathias, I, 4, p. 120-130, Lebeau, IX, გვ. 342-348).

556 წელს ლაზიკაში მყოფი ბიზანტიელების ჯარი ჭანეთში გაგზავნეს. ჭანების ერთი ნაწილი კეისარს ემორჩილებოდა, ერთი წილი კიდეც, მთებში მობინადრე, კეისრისგან ყოველწლივ საჩუქარს იღებდა, მაგრამ მაინც ცარცვა-გლეჯას არ იშლიდა. სწორედ ამთ დასასჯელად გაგზავნეს ჯარი. მედგარ და გამწვავებულ ბრძოლის შემდგომ ჭანები დაამარცხეს და დაიმორჩილეს, ამის შემდეგ არამც თუ ყოველწლიური შესაწავარი ოქრო მოუსპავს, პირიქით მათ გადასახადი დაადეს კიდეც (Agathias, I, 5, p. 143-145, Lebeau, IX, გვ. 351-352).

მეფე ხოსრო დარწმუნდა, რომ ლაზიკაში სპარსელების საქმე წაგებული იყო, და ისევ ზავის შეკვრა ირჩია. ორივე სახელმწიფოს ელჩებმა ხანგრძლივ მოლაპარაკების შემდეგ ხელშეკრულება დასდეს (563 წელი), სადაც სხვათა შორის ნათქვამი იყო, რომ ზავი 50 წლით უნდა ყოველწლივ შეკრული და სპარსელები ლაზიკას სრულებით თავს დაანებებდნენ, რომ არც ერთ მხარეს სამზღვრებზე ციხე-სიმაგრეები არ უნდა აეგო;

სპარსეთს არ შეემლო პირიქითელ კავკასიელ ტომებისათვის კახიის ზღვის გზა მიეცა და გადმოემეხა; ორივე მხარის ვაჭრებს ორსავე სახელმწიფოში ადემიცემობის უფლება თანაწილად ექნებოდა; სპარსელები თავიანთ სამფლობელოში ქრისტიანების დევნას დაიშლიდნენ, ამ სარწმუნოების აღსარებას აღარ

ადკრძალავდნენ და ქრისტიანებს ნებას მისცემდნენ მიცვალებულნი მიწისათვის მიებარებინათ (Menand. Exc. leg. გვ. 133-137, 140-142; Theoph, p. 202-203).

ზავის ჩამოგდების შემდეგ საცილობელ საგნად საქართველოში მხოლოდ სვანეთი-და იყო. სვანეთი ლაზიკის მეფის სამფლობელოს ეკუთვნოდა; თუმცა მას თავის საკუთარი მთავარი ჰყავდა, მაგრამ თვითოველს ახალ მთავარს ლაზიკის მეფე პნიშნავდა და ამტკიცებდა ხოლმე. თეოდოსი კეისრისა და უარანეს დროიდან მოყოლებული სვანეთის ყველა მთავრები ლაზების მეფეების დანიშნულები იყვნენ. გადასახადის მაგიერ სვანები ყოველ წლივ ხილეულობას, თაფლსა და ნადირის ტყავებს უგზავნიდნენ ხოლმე ლაზიკის ბატონს. ლაზები თავის მხრივ სვანებს სურსათს უგზავნიდნენ. გუბაზ მეფე რომ ბიზანტიელ სარდალს მარტინეს წაქეზებდა, ბიზანტიელების ჯიბრით სვანებს სურსათი აღარ მიაშველებინა. სვანებმა კიდეც ბიზანტიელებზე იყარეს ჯავრი და სპარსელებს მიემხრნენ. ბიზანტიელების პატარა რაზმს სპარსელებისა შეეშინდა და სვანეთი დასტოვა. როცა სპარსელებმა და ბიზანტიელებმა ზავი დასდეს, ბიზანტიელები გაიძახოდნენ, სვანეთიც, ვითარცა ლაზიკის ქვეშემდომი ქვეყანა, ხელშეკრულების ძალით ლაზიკასავით ჩვენ უნდა დაგვრჩეს, სპარსელები-კი ამტკიცებდნენ, სვანები სხვა ხალხია და ვითარცა ჩვენსკენ ნებაყოფლობით გადმოსული, ჩვენვე უნდა დაგვრჩეს. ამ საცილობელ საგნის შესახებ მოსალაპარაკებლად კეისარმა საგანგებო დესპანი მიუგზავნა სპარსეთის ბატონს; მაგრამ შაჰინშაჰი დათმობას არ აპირებდა, ისევ სვანეთის მთავარს მივანდოთ ამ საქმის გადაწყვეტა, ვისკენაც უნდა იმას მიემხროსო (Menand. Exc. leg. p. 138-140, 143-147; Lebeau, IX, 436-441).

ამრიგად ბიზანტიასა და სპარსეთს შორის ხანგრძლივი ბრძოლა საქართველოს გამო მაინც-და-მაინც ბიზანტიის გამარჯვებით დამთავრდა: სპარსეთმა თუმცა ყოველი ღონისძიება იხმარა, მაგრამ ლაზიკა მაინც ხელში ვერ ჩაიგდო; ლაზიკა ისევ ბიზანტიელების მფარველობის ქვეშ დარჩა და საკუთარი მეფობა და შინაურ საქმეებში დამოუკიდებლობა შეინარჩუნა; ივერია კვლავინდებურად სპარსეთს ეყრდა და მეფობა დაუქმებული იყო. მაგრამ ამის შემდგომ დიდხანს არც სპარსეთს და უცოცხლია: მე-VII-ე საუკუნის მეორეოცე წლებში არაბებმა მთელი სპარსეთი დაიპყრეს და მეფობა გააუქმეს. (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

ვორონინი: მიხეილ სააკაშვილი არარაობაა

მოლდოვის ყოფილმა პრეზიდენტმა ვლადიმირ ვორონინმა განმარტა, თუ რატომ არ შეხვდა საქართველოს პრეზიდენტს, რომელიც 24 ნოემბერს კიშინიოვში იმყოფებოდა. „მეშის, რომ პოლიტიკაში ზვერი რამ ხდება ისეთი, რასაც ან ეთანხმები, ან - არა; ისიც მეშის, რომ ამა თუ იმ პოლიტიკოსის ქმედებებით ყველა მოქალაქე კმაყოფილი ვერ იქნება. ეს ნორმალური მოვლენაა. მაგრამ არის რაღაც, რაც ჩემთვის მიუღებელია. სააკაშვილმა ზუსტად ასეთი ნაბიჯები

გადადგა, — განაცხადა ვორონინმა პრეს-კონფერენციაზე, — მან ქუთაისში „დიდების მემორიალი“ ააფეთქა. ჩემთვის ეს შებიღვება. მე ამის დაფიქვება არ შემიძლია. ამის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილმა ჩემთვის არსებობა შეწყვიტა. მიხეილ სააკაშვილი არარაობაა“.

თურქმენ ბაჟმეზს მიხეილ სააკაშვილით აშინებენ თურქმენეთის სხვადასხვა რანგის სასწავლებლებში და საშუალო სკოლებში მასწავლებლებს ასწავლიან, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ყველა დამოუკიდებელი სახელმწიფოს, მათ შორის, თურქმენეთის დაუპყრებელი მტერია. ამ შინაარსის კინოფილმი უცხოური ენების მასწავლებლებს აჩვენეს. ფილმის ავტორების მტკიცებით, ქვეყნის განათლების სფეროში კულტურული გაცვლის პროექტები მოსწავლე ახალგაზრდობას დიდად აზარალებს. დემოკრატისა და თავისუფლების განვითარებას ამოფარებული ამერიკელები უფროსკლასელებს რეალურად "ფერადი რევოლუციებისთვის"

ამზადებენ, ამგვარად კი მხოლოდ უსწერებობებსა და დესტაბილიზაციას ნერგავენ და ამ გზით ქვეყნების კეთილდღეობას ანგრევენ.

ამერიკული აშკარად დამლუკველი გავლენის უარყოფით მაგალითად ფილმში საქართველო და საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილია დასახელებული. ფილმის ავტორების აზრით, საქართველოში ავადსახსენებელი ფერადი რევოლუცია სწორედ უფროსკლასელთათვის და სტუდენტებისთვის "სრულიად უწყინარი პროგრამებით" დაიწყო. უცნობია, ვინ არის აღნიშნული კინოფილმის ავტორი, მაგრამ მასში დაფიქსირებულია ღია მოწოდება თურქმენი მასწავლებლებისადმი, "არ დაშვებოდნენ ამერიკელების ანკესზე და ახალგაზრდობასთან მუშაობაში პრინციპულად გამოიჩინონ". სასწავლებელთა დირექტორები და განათლების სამმართველოს წარმომადგენლები კი განმარტავენ, რომ განსაკუთრებული სიფრთხილე იმ მოსწავლეებთან არის საჭირო, რომლებიც ამერიკულ ცენტრებში ადლიან და გაცვლითი პროგრამებისთვის საგულდაგულოდ ემზადებიან.

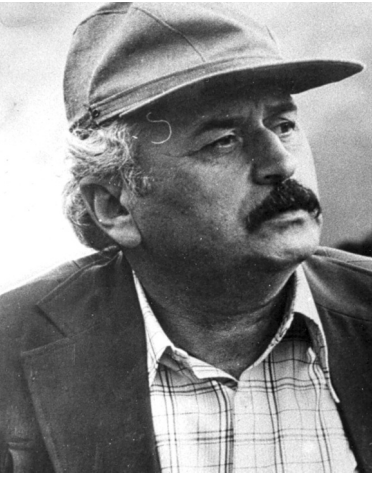
ნატოს ჯავშანტექნიკის ტრანზიტისთვის გამარტივებული რეჟიმი ამოქმედოს. მან ასევე აღნიშნა, რომ ლისაბონში გამართულ ნატო-რუსეთის სამიტზე მხარეები შეთანხმდნენ, რომ რუსეთის ტერიტორიაზე ტრანზიტი ორმხრივი იქნება — როგორც ავღანეთის მიმართულებით, ისე უკან, ალიანსის ქვეყნებისკენ.

„ტრანზიტის გამარტივებული რეჟიმი ვრცელდება იმ ჯავშანტექნიკაზეც, რომელსაც გამოიყენებენ ნაღმსაწინააღმდეგო დაცვა ექნება. ეს მნიშვნელოვანი დამატება იყო, რომელსაც უსაფრთხოების საერთაშორისო ძალების მონაწილეები ითხოვდნენ“, — განაცხადა ლავროვმა. ამასთან, ალიანსში რუსეთის ფედერაციის წარმომადგენლის — დიმიტრი როგოზინის განმარტებით, ჯავშანტექნიკა შეიარაღება არ არის და სამოქალაქო ქმედებებისთვის არის განკუთვნილი. ავღანეთისკენ ნატოს შეიარაღების ტრანზიტზე კი რუსეთი კვლავ კატეგორიულ უარს ამბობს. სააგენტო საძინწომი

ბატონი რეზო ჩხეიძე 84 წლისაა

რუსეთის საზოგადოებამ ფართოდ აღნიშნა მსოფლიოში სახელგანთქმული შემოქმედის, დიდი კინორეჟისორის ბატონ რეზო ჩხეიძის დაბადებიდან 84 წლის იუბილე. სამწუხაროა, რომ იგივე არ მოხდა საქართველოში, მაგრამ ამაში გასაკვირი არაფერია – ეთნიკურად არაქართველი მიხეილ სააკაშვილი და მისი გარემოცვის ძირითადი ნაწილი ხომ იმ ეროვნულ ჯგუფს ეკუთვნიან, რომელიც ყოველნაირად ცდილობს მიჩქმალოს საქართველოს მდიდარი ტრადიციები და შემოქმედებითი პოტენციალი და მხოლოდ თავიანთი ეგო განადიდონ როგორც კავკასიაში უმაღლესი კულტურის მქონე ერთადერთი ერი. საიმისოდ ისინი ისეთ ამბიციურ ინსინუაციაზეც კი მიდიან, რომ შესანიშნავი ქართული ხალხური სიმღერები **“ჩაკრულო”** და **“მრავალგამიერი”** სომხურ სიმღერებზე გამოაცხადონ და ევროპას გააცნონ როგორც მათი ეროვნულ კლასიციზმის ნიმუში. და იცით რატომ? იმიტომ, რომ ეს ორი სიმღერა, ამერიკულმა კოსმოსურმა საგენტო **“ნასა”** ღია კოსმოსში გაუშვა ბუთხოვინის **“დიდების ოდესთან”**, ებრაელურ იანანა **“შავანა გილასთან”** და სხვა შედეგებთან ერთად, როგორც კაცობრიობის შემოქმედების ნიმუში და აზროვნების დასტური. ასეთი ჭაობის ანასხლეტები არიან მოკალათებული დღეს საქართველოს ხელისუფლებაში და, რა გასაკვირია, რომ მათ გულზე არ ესატყვოდნენ დიდი ქართველი შემოქმედი, რომელმაც თავისი განუყოფელი კინოქმედებებით გააცნო მთელ მსოფლიოს პატარა, მაგრამ შრომისმოყვარე, კეთილხინდისიერი, სულიერი, რელიგიური, წინაპართა ტრადიციების ერთგული, ნიჭიერი და მეომარი საქართველო.

სამწუხაროდ, ასეთი დეაქლმოსილი ადამიანები დღეს საქართველოს არაქართულმა და უმწიფარმა ხელისუფლებამ **“ჩასარეცხთა”** კატეგორიას მიაკუთვნა!

არ უყვართ უგვანო რეზო ჩხეიძე, რადგან იგი თავის ნაწარმოებებში **“წმინდა გრაფის”** ტყველივით უღვას დარაჯად ქართულ ეროვნულ მენტალიტეტს, წინაპართა ტრადიციებს, სამშობლოსათვის თავდადებულ ადამიანებს, დღევანდელ ხელისუფალთაგან განსხვავებით, რომელთა ძირითად საზრუნავს ყოველგვარი ქართული ეროვნულის წინააღმდეგ დაუნდობელი ბრძოლა და ჰომოსექსუალიზმისა და პროსტიტუციის პოპულარიზაცია წარმოადგენს.

როდის იყო, რომ სატანას დმრთის თანამდგომი ადამიანი უყვარდა!

ამიტომ, სწორედ მათ **“ჩარეცხვებს”** ძალიან ძალიან ისტორია და არა რეზო ჩხეიძის მსგავს უკვდავ შემოქმედებს, რომელთაც ჯერ კიდევ სიცოცხლეში დაიდგეს ხელთუქმნელი ძეგლი და თავიანთი უღელეი დალოცვილი მარჯვენით მრავალჯერ მიანიჭეს

ესტეტიური სიამოვნება მსოფლიოს პროგრესულ საზოგადოებრიობას.

ბატონი რეზო გამორჩეულია იმ ხელოვნათა შორის, რომლებმაც ეპოქალური ნაწარმოებები შექმნეს საბჭოთა დოგმატური იდეოლოგიის მძინვარების პერიოდში.

კომუნისტური ეპოქის დამთავრების შემდეგ მრავალმა შემოქმედმა გადახედა თავის ნაწარმოებებს, მოაშორა მას კომუნისტური იდეოლოგიით თავს მოხვეული პასაჟები და ახალ ეპოქასთან შესაბამისობაში მოივანა ისინი. მაგრამ, რეზო ჩხეიძეს არაფერი შეუცვლია თავის იმ ნაწარმოებშიც კი, რომელიც თუნდაც რაიკომის მდივნის თემაზე შექმნა. არ შეუცვლია, რადგან რეზოს მიერ ჩამოქმდილი გმირები ეპოქალურები არიან და ისინი ნებისმიერ საზოგადოებრივ ფორმაციას დაამყვენებენ. სწორედ ამიტომ არ ჰკარგავს აქტუალობას მისი ფილმი **“რაიკომის მდივანი”** (**“შშობლიური ჩემო მიწა”**) მაშინაც კი, როცა რაიკომები უკვე დიდი ხანია წარსულს ჩაბარდა. აქ მართლაც არაფრის შეცვლა არ შეიძლება, რადგან რეზო ჩხეიძის კონოგმირები, როგორც ამ პლუშიც არ უნდა მოგვევლინონ ისინი, იძლევიან სამშობლოსა და მოყვანის სიყვარულის, შრომისა და თავდადების კლასიკურ მაგალითს. შეიძლება შეიცვალოს მხოლოდ ჩვენი დამოკიდებულება ამ გმირების მიმართ. მე, მაგალითად, დღეს უფრო მეცოდებიან არა დიდ სამამულო ომში გმირულად დაღუპული **“დიმილის ბიჭები”**, არამედ ცოცხლად დაბრუნებული **“ბოლოკა”**, რომელიც მცირე პენსიით საზრდობს.

აბა მითხარით, რა შეიძლება შეიცვალოს **“ჯარისკაცის მამის”**, გიორგი მახარაშვილის ხასიათში, რომელიც დღეს მთელი მსოფლიოს ჯარისკაცების მამად არის აღიარებული.

რაც შეეხება **“ღონ-კიხობს”**, აქ უკვე რეზომ გააკეთა ის, რაც აქამდე ვერ მოახერხეს ამ თემას შეჭიდებულმა დიდმა კინორეჟისორებმა. რეზომ სრულიად ახალი სახე შესძინა სერვანტესის ამ უკვდავ ნაწარმოებს, ნათლად დაგვანახა მიაშიტი, შერეკილი რაინდის ტრადიკული ყოფა როგორც შუა საუკუნეების ეპოქაში, ასევე დღესაც და, შეიძლება ითქვას, რომ შექმნა სრულიად ახალი ნაწარმოები, რომლის ხასიათობრივ პლასტებში დრამა ჩასაწვდომად ფილმის ერთხელ ნახვა აშკარად არ არის საკმარისი.

ასევე, ქართული რელიგიური ქრისტიანული სულისკვეთების სარკედ და მართლმადიდებლური მრწამსის დაცვის უმღელე გოდოლად შეიძლება იქნეს მინიწული ბატონი რეზოს მიერ გადაღებული ფილმი **“მაცხოვრის საფლავზე დანთებული სანთელი”**...

რეზო ჩხეიძის შემოქმედება კომუნისტური მმართველობის ზენიტში იდებს სათავეს. მაშინ ხომ იმის გაფიქრებაც კი არ შეიძლება, რომ კომუნისტური პარტია ოდესმე დაკარგავდა ძალაუფლებას, საბჭოთა კავშირი კი დაიშლებოდა. ამგვარი **“კრამოლური”** აზრების მატარებელი ადამიანები ციხე-კოლონიებში იხსნენ, ან ფსიქიატრიულ საავადმყოფოებში **“შეურნალობდნენ”**. ცნობილი **“უძრავობის”** ეპოქა იდგა საბჭოთა კავშირად წოდებულ ნახევარ მსოფლიოში. მაგრამ ეს იყო იდეოლოგიური უძრავობა, თითქმის საუკუნუნახევრის წინათ შექმნილი **“კომუნისტური პარტიის მანიფესტის”** დოგმა, მოქმედებული, ხავერდობული აზრების ზეობა. ადამიანების შემეცნებაში არაფრის შეცვლა არ

შეიძლებოდა, რადგან რევოლუციონისა თუ სოციალიზმის **“უკვდავი”** ბელადების მიერ კატეგორიულად იყო აკრძალული კომუნისტური მოძღვრების თუნდაც ოდნავი რევიზია. მაგრამ არსებობდა საზოგადოების გარკვეული ნაწილი, რომელსაც დიდად არ აღედეგებდა დოგმატური იდეოლოგიის პრობლემები. ესენი ძირითადად გახლდნენ შემოქმედებითი ინტელიგენციის ღირსეული წარმომადგენლები, რომლებიც პრობლემური თემის სიღრმისეული წვდომის წყალობით ახერხებდნენ სოციალიზმის იდეოლოგიური ბარიერების გადალახვას. მაგრამ ამგვარი შემოქმედები თითხე ჩამოსათვლელები იყვნენ და მათ შორის ერთ-ერთი საკვანძო ადგილი ეჭირა კინორეჟისორ რეზო ჩხეიძეს.

მე არაერთხელ აღმინიშნავს, რომ, როგორც ხელოვნებათმცოდნე, ორი წიგნი გამოვეცი რეზო ჩხეიძის შემოქმედებაზე. პირველი წიგნი 1981 წელს გამოიცა, მეორე კი 2004 წელს. თავის ქებისა არაფერი მქამს, მაგრამ უნდა აღვნიშნო, რომ წიგნის მეორე გამოცემაში პრაქტიკულად არაფერი შემიცვლია, გარდა იმისა, რომ დავამატე რეცენზიები იმ ფილმებზე, რომელიც პირველი წიგნის დასტამბვის შემდეგ გადაიღო ბატონმა რეზომ.

არაფერი შემიცვლია, ისევე, როგორც ბატონი რეზო არაფრის შეცვლიდა თავის კინოწარმოებებში. და იცით რატომ? იმიტომ, რომ წიგნში გაშუქებული იყო ბატონი რეზოს შემოქმედება არა იდეოლოგიურ ფონზე, არამედ იმ პატრიოტული აღმფრენის ჭრილში, რითაც ბატონი რეზო აყალიბებდა კინოგმირთა პორტრეტებს.

ამასთან დაკავშირებით ერთ ამბავს გავისხენებ. 2009 წელს საქართველოს საპატრიარქომ ახალგაზრდებთან შეხვედრა მოაწყო და მღვდელმთავრებმა ბატონ რეზოს სთხოვეს, რომ ახალგაზრდებისათვის ეწვენიან მხატვრული ფილმი **“რაიკომის მდივანი”**.

მიზეზი მარტივია: ამ ფილმში რეზომ არა მეტროსამე და ჯიბიდან გავარდნილ რაიკომის მდივნებს (იგივე დღევანდელ გამგებლებს, იგივე გუბერნატორებს) უმღერა სასოტო მოტივებზე, არამედ წინა პლანზე წამოსწია ერისა და ხალხის საქმისათვის თავდადაბუბული ქართველი პატრიოტი, რომელიც ყოველგვარ სიძნელეებს უმკლავდებოდა საერთო საქმის წარმატებისათვის.

მახსოვს, ამ ფილმში ელსაღურის ინჟინრად რუსი ეროვნების გმირის **“ჩასმისათვის”** როგორ უკვირებდნენ ბატონ რეზო ჩხეიძეს: საქმე ისე გამოიყვანე, თითქოს ელექტროენერგიას ქართველებს რუსები გვაძლევდნენ. არაქართული უმადურობა ასეთი მსჯელობა, რადგან საქართველოს ელსადგურების ინდუსტრია სწორედაც რომ რუსებმა ააღორძინეს საქართველოში და არა სააკაშვილის წინაპარმა სომხებმა. ამის დასტურად **“ზაჰესი”** და **“ენგურჰესიცი”** საქმარისი იქნება, სხვა ელსადგურებზე რომ არაფერი ვთქვათ!

ალბათ ამიტომაც არის, რომ დღეს ბევრ შემოქმედს, ან მის უდღეურ შთამომავალს, უკან გახედვა აღარ სურს და საგულდაგულოდ მალავენ სოციალისტების ეპოქაში შექმნილ, ცრუ პოპტიკით აღსავსე საკუთარ ნაწარმოებებს, თუმცა ამაში საძრახის ვერაფერს ვხედავ, რადგა, ჯერ ერთი, მართლაც **“სხვა დრო იყო და სხვა ისტორიული ვითარება”**, და მეორეც, ყოველი, თუნდაც შედარებით მდარე ხარისხის მქონე წიგნის, ფილმის თუ საექტაკლის მიღმა დგას ავტორის თავაუღებელი შრომა.

და რაოდენ სასიხარულოა, რომ 84 წლის ხელოვანი დღესაც თავდაუზოგავად იღვწის საქართველოს კინოს ოქროს ფონდის შესახებ, ვიდრე ერთ ფილმზე მუშაობას დაასრულებს, პრაქტიკულად მზადა აქვს მეორე ფილმის იდეა, არქიტექტონიკა, რეჟისორული ქარვა, დიალოგები...

დიდი სოლომონი ბრძანებდა: **“მხოლოდ უბიწო, გაწმენდილი და ფაქიზი სული დაიტევს ღვთაებრივ სიბრძნეს. დმერთს არავინ ისე არ უყვარს, როგორც ის, ვინც სიბრძნესა შინა ცხოვრობს”**.

უწმინდესის და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის ერთ-ერთი ეპისტოლე გვამცნობს: **“დმერთმა მოგეცეს ძალა სწორი ხედვისა, დმერთმა მოგეცეს უნარი ჭეშმარიტებასთან ზიარებისა და მაშინ ჩვენ ნამდვილ თავისუფლებას მოვიპოვებთ. ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებზე განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა უნდა იტვირთოს ინტელიგენციამ და ახალგაზრდებმა. სწორედ ისინი უნდა დადგენენ ჩვენი სულიერი და ეროვნული ღირსებების სადარაჯოზე. მსურს ერთგვარი სიამაყის გრძობით აღვნიშნო, რომ საქართველოში ინტელიგენტთა შორის თითქმის არ ყოფილან ათეისტები. მართალია, უმრავლესობამ კომუნისტურ პერიოდში ეკლესიურება დაჰკარგა, მაგრამ ღვთისადმი შინაგანი რწმენა შეინარჩუნა და ამ გრძობას ბოლომდე ატარებდა... დიდი მადლიერებით მინდა გავისხნო ქალბატონი ბაბო (ბარბარე) დადიანი, ალექსანდრე (შურა) ბანიქაძე, გურამ პატარია, ლევან ცუცქერიძე, ლამარა და გრიგოლ აბაშიძეები, ირაკლი აბაშიძე, ერასტი და ელენე ვანჩაძეები, ნანა ხატისკაცი, მედეა ჯაფარიძე და რეზო თაბუკაშვილი, დიდი გეგმელია, რეზო ჩხეიძე, მედეა ჩახავა, ზურაბ კიკნაძე, ელგუჯა გიუნაშვილი, გიორგი ცინცაძე, ბაჩანა ბრეგვაძე და სხვები...”**

არ შემიძლია, ამ წერილში მადლიერებით არ მოვიხსენიო ბატონი რეზოს მშობლები: მამა – დიდი ქართველი მწერალი, დრამატურგი და მოქალაქე დია ჩიანელი, რომელიც 1937 წლის რეპრესიებს შეეწირა. დედა – ფაცია გოგოძე. შესანიშნავი ქართველი ბანოვანი, ვაჟაკური შემართების მქონე ადამიანი, რომელმაც მიუხედავად თავსდატეხილი უბედურებისა და დიდი გასაჭირისა, სამშობლოს ღირსეული შეილება აღუზარდა.

ოჯახის შემოდგმეებით ტრადიციებს აგრძელებს ბატონი რეზოს შვილი, შესანიშნავი კინორეჟისორი ბიძინა ჩხეიძე, რომელიც ორიგინალური ხედვის უნარითა და საკუთარი სტილით გამოირჩევა.

რეზოს ქალიშვილი თამარიკო ჩხეიძე კი ქართველი ერისათვის წარმოადგენს ეროვნული მოძრაობის სიმბოლოს, რომელიც ვერ გატეხეს კომუნისტთა დევნა-შევიწროებამ და პოლიტიკური პრინციპულობითა და განსწავლულობით დაგვაგამასოვრა თავი.

შემოდგომა უღვას მსოფლიო კინოს პატრიარქს, შვილის შვილების, შვილებისა და მისი შემოქმედების თავყანისმცემელთა სიყვარულში ჩაძირულ მუხლწაუხრედ ადამიანს, რომელიც კიდევ მრავალ კინოქმედებით დაგვაფიქრებს, გაგვაცინებს და თვალებს ცრემლით დაგვიანაძავს.

ჯანმრთელობა და დღევანდელი ვუსურვოთ დიდ შემოქმედს, ბატონ რეზო ჩხეიძეს!

როლანდ ჯალაღანია, “ფახისის” აკადემიის ნამდვილი წევრი

საქოპს ბვიან, ვიღრე არასდროს!..

მნელია სულ გატირებაზე საუბარი, მაგრამ რომ არ გაფიქსენოთ, არც ის გამოდის, – მოსვენებას ვერ მივეცემო მათ, ვისაც გატირების აღმოფხვრა ევალება, მაგრამ ყურს იყრუებს.

“მიშა, შვილო, სამეგრელოდან გწერ ამ წერილს. რატომ დაგვივიწყე? არ გახსოვს, რა სიხარულით შეგხვდით შენს გაპრეზიდენტებას და აქეთ ჩამობრძანებას? ჩხოროწყუში რომ გნახეთ, ვთქვით: – გაგკეოდით, აწი რაღა გევიტრის, რა საყვარელი ბიჭი მოდის პრეზიდენტადო. მანქანით რომ შემოგრიადლო, ყველანი ქუნაში შეგკეებთ, გლოცავდით, შორიდან გეფერებოდით.

ახლა კი, ამდენი ხანია პრეზიდენტი ბრძანდები, მაგრამ სიკეთე არაფერი დაგვეტყო, სენაკიდან ჩხოროწყუშდგე გზა რომ გავაკეთოთ, – ტელევიზორიდან შემოვითვლია. თუ გააკეთოთ, ბილეთი 70 თეთრი რომ ღირდა, ახლა სამი ლარია. სენაკელი ვარ და ჩხოროწყუდან მამისეულ სახლში ვერ წავსულვარ უფულობის გამო.

ყველაფერი კარგია – შადრევენები, მინის ხიდები, სასტუმროები, მაგრამ შენ რა იცი, შვილო, მშვიერი ხალხისთვის რა სანერვიულოა მათი ყურება! ახლა აინემე, შავი ზღვის მარგალითს – ანაკლიას ვაშენებო. დმერთმა აგაშენებინოს და დაგამშვენებინოს, შვილო, მაგრამ მე რა მინდა იმ მარგალიტში, მხეზე წამოვწვები თუ ჩემი ბებერი სახსრებით ზღვაში ყვინთვას დავიწყებ?! წამალი მჭირდება და ვერ ვეიდულობ, პური მჭირდება, შვილო, მიშა და ჩემი პენსია არ მეოფნის პურის საყიდლად. მიუღ სამეგრელოს იმ ანაკლიის სასტუმროებში ხომ არ უპირებ დასაქმებას **“პოვრებად”** და ოფიციატებად? თუ არა და, რას უშვრები ამდენ უმუშევარ ხალხს? რა იქნებოდა, მთავრობას გადასახადებოთ არ გატევავენია ხალხი და ვინმეს მაინც გაებედა ჩხოროწყუში კალაშნიკის ან ცელოფენის ჭიჭე (პატარა) ფაბრიკა მაინც, ან სხვა რამე გაეხსნა, მშვიერი ხალხი რომ დასაქმებულყო. არ ვეყოფნის 90 ლარი პენსია, 40 წლის ზევით სამუშაოზე არ იდებენ ხალხს, თუ სადმე გამოჩნდა სამუშაო. მაშინ 40 წლისას დაუნიშნე პენსია.

გეკითხები, თუ ორმოცი წლის კაცი ბებერია, მაშინ პენსია ხომ უნდა ჰქონდეს?

შენც ხომ გახდი 40 წლის, შვილო, მიშა, მაშინ შენ რატომ არ ანებებ თავს სამუშაოს? თუ არა და, გვირჩიე მაინც, რა ვქნათ. ამ რამდენიმე ხნის წინ შვილს ვურჩიე, სენაკში წადი, ხალხების კომბინატში 2.000 კაცი მუშაობს და იქნებ გვეშველოს-მეთქი, მაგრამ, თურმე საქმეში ხარ? ის ქარხანაც დაუნგრევიათ! ამას რაგა ვიფიქრებდი, საქართველოს ერთადერთი სიამაყე, ქართული ხალიჩა რომ მოისპობოდა, თურმე ეროვნულ ხალიჩას აწი ვერ ნახავს მომავალი თაობა.

შვილო, მიშა, მოუცვლელი ხარ და ბევრი რამის შეხსენება გჭირდება, ახლა ხომ გითხარი და გაგახსენე ჩვენი ამბავი და იქნებ ჩვენთვისაც მოიცალო ერთხელ, საზღვარგარეთიდან რომ ჩამოფრინდები.

ლიანა ჩხორიკია, დაბა ჩხოროწყუ

1879 წლის 21 დეკემბერს დაიბადა იოსებ ბესარიონის ძე სტალინი

იოსებ სტალინის დაბადებიდან 131 წელი გავიდა

57 წლის წინ, 1953 წელს ბარდაცვადა მსოფლიოს ისტორიაში უდიდესი პოლიტიკოსი, სახელმწიფო და სამხედრო მოღვაწე იოსებ ბესარიონის ძე სტალინი.

მაშინ იგი 73 წლისა იყო. კაცობრიობის ისტორიაში უდიდესი პიროვნების, იოსებ ბესარიონის ძე სტალინის სახელთან მრავალი ლეგენდა, სიცრუე და სიმართლე დაკავშირებული. ყველაფერი რომ გაირკვეს, უნდა ვილაპარაკოთ მთელ ეპოქაზე, რაც ცხადია, ძალიან ძნელია. გარკვეული დაინტერესებული წრეები ათწლეულებით კიბუნებენ სტალინის პოლიტიკური ნაკლის შესახებ.

ლენინმა თავის პოლიტიკურ "ანდერში" ხაზი გაუსვა ქვეყნისა და პარტიის მაშინდელ ნაკლს. მან მხოლოდ ერთადერთ პიროვნებას ვერ აღმოუჩინა ის და მარტოდენ მის პირად ხასიათს შეეხო, რაც არ არის და ვერც იქნება სტალინური ხასიათის ზიანის მომტანი - ბოლო პერიოდის ისტორიის გადახედვისას იკვეთება აზრი, რომ იოსებ სტალინი უშუალოდ და აქტიური მონაწილე იყო 1937 წლის მოვლენებისა, სინამდვილეში ცნობილია, რომ საბჭოების მე-8 ყრილობაზე სტალინმა უარყოფითი შეფასება მისცა 1937 წლის გაუმართლებელ რეპრესიებს და მისი პირადი ბრძანებით გაანთავისუფლეს პატიმრობაში მყოფი ათასობით უკანონოდ დაპატიმრებული ადამიანი. ამ საკითხზე საინტერესოა ლენინის თანამებრძოლის ელენა სტასოვას აზრი. იგი, მიუხედავად თავისი ანტიპატიისა სტალინის მიმართ, თვლიდა, რომ "არ შეიძლება სტალინს დაეკისროს გაუმართლებელი რეპრესიებისა და პატიმრების ადამიანების განადგურების პირდაპირი პასუხისმგებლობა". იგი აღმოფხვრული იყო ხრუშჩოვის განონათქვამებით და "უპასუხისმგებლო ავანტიურისტს" უწოდებდა მას.

მთელი მსოფლიოს პრობრუსული საზოგადოება (საბელნიეროლ შილო-მასონები და სხვა სტალინთმობაში ბნელი ძალები არასოდეს ეპოქისთვის განსაზღვრულ პასუხისმგებლობას არ ატარებდნენ) ამ უდიდესი მოღვაწის ხსოვნის წინაშე, რომლის ბონიერება და ბანჯრება უნარი მისაბაძი და საოცნებო იქნება არა მხოლოდ პოლიტიკოსებისათვის, მანამ, ვიდრე არსებობს მსოფლიო ცივილიზაცია.

ჩვენ მკითხველებს ვთავაზობთ ნაწყვეტებს ცნობილი ქართველი პოლიტიკური მოღვაწის, მეცნიერის, პროფესორ ვახტანგ გოგუაძის წიგნიდან "სტალინი და საშინელი სამყარო".

"დავებრუნდეთ სტალინური რეპრესიების თემას. დღეს მსოფლიოს მასშტაბით და, რა თქმა უნდა, რუსეთისა, ხელში უპირაით იმ შავ ძალებს, რომლებიც მთელ ფულს, სიმდიდრეს ახმარენ სიმართლის დაბნელებას. ამიტომ თვით რუსეთის ტელეარხებზე სადისკუსიოდ გამოყვანილი ახლადღელი კომუნისტების ლიდერებიც, სტალინისტებიც, ვრიდებიან სრული სიმართლის თქმას იმათ პირისპირ. თუ ბოლომდე იტყვიან სათქმელს, ბურჟუები ეკრანზე არ შეუშვებენ. უკეთურნი თვითვე ავლენენ უტიფარ სახეს და აჩქარებენ პირუკუ პროცესს. ვისაც მიხვდარს იონარ აქვს, ბევრნი ხვდებიან, არ მართალი ყოფილა ამ ჯაშუშების მიმართ სტალინი. სამშობლოს გამყიდველი, ცხადია, ებრძვის სტალინს. ამას წინათ "ОРТ"-ს არსებობის პროგრამა "Времена"-ში ორი შავი შოინისტი რუსი მწერალი მონაწილეობდა. მათი საუბრის მიხედვით ამ ორიდან ნახევარი მწერალიც ვერ გამოვა. მათ ხაზი გადაუსვეს რუსეთის 70-წლიან, საბჭოთა ხალხების 70-წლიან ისტორიას. აქაოდა, "ქართველი დიქტატორი გვაჯდა თავზე". როცა ამას ამბობს რუსის სახელით გამოსული

შოინისტი, იგი რუსი არ არის, იგი ურჯულთა, რომელიც არავითარ პატივს არ სცემს ჭეშმარიტებას, არამედ თავხედურად ამტკიცებს, რომ სიმართლე ის არის, რაც მის დამკვეთ ძალებს სურთ. მაგრამ ისინი დროის ფონს ვერ ითვალისწინებენ. ხრუშჩოვის დროიდან ბევრი ფეხის ხმას აჰყვა. სტალინის ლანძღვა მოდად იქცა. თუმცა, დროდადრო დაფიქრდა ბევრიც. მართლა ტირანია ნიკიტამ აჩვენა ხალხს, რომ ტირანია ქვეყანას ანგრევდა. სტალინი ქვეყანას აშენებდა და სამშობლოს იცავდა, შეფასების უცილობელი პირობა სახეზეა, ბევრმა ცნობილმა სამხედრო პირმა, პოლიტიკურმა და საზოგადო მოღვაწემ გადააფასა თავიანთი ნაადრევი ნააზრევნი, დაფიქრდა და ბოდიში მოუხადა ჭეშმარიტებას, მაგრამ უკეთურთა ლანძღვა გერჩინოთ, იმათგან ქებას.

კითხვაზე - რამდენი ადამიანი იყო სტალინური რეპრესიების მსხვერპლი, იმდენად მრავალნაირი და მრავალცხედრიანი პასუხებია, რომ აშკარაა - არავითარი სერიოზული, საქმიანი დოკუმენტური სტატისტიკა არ არსებობს. სიცრუმ რეკორდულ დონეს მიაღწია სწორედ სტალინის წინააღმდეგ. კითხვაზე - მაინც რამდენი მილიონი ადამიანი გაწვივა სტალინი, - პასუხობენ სულ სხვადასხვა მილიონებით, თანაც მრავალი მილიონებით. თუ ერთმა მზაკვარმა "დემოკრატმა" თქვა: სტალინურ რეპრესიებს შეეწირა 4 მილიონი, მეორე, უფრო გაბრაზებული "დემოკრატი" იტყვის, ვთქვათ, 20 მილიონს, კიდევ უფრო ცეტი დააბერტყებს 40 მილიონს... ასეთი სტატისტიკა რომ არ არის რეალური, ყველა მიხვდება, ვინც ოდნავ ჩახედავს საქმის გულს. ხომ არ გგონიათ, რომ, რომელიმე შეუძლია თქვას - სტალინური რეპრესიების მსხვერპლად შეიქმნა, ვთქვათ, 3,757.673 ადამიანი. ეს იმდენი, რომ მათთვის მილიონამდე დამრგვალებული ციფრების მიღმა სტატისტიკის იმიტაციაა და მათ სრულიადაც არ ადარდებთ რეალური ადამიანის ტრაგედია..."

სტალინი ამქვეყნიურ ცხოვრებაში ქრისტეს მცნებებით ხელმძღვანელობდა, რომელიც კიცხავდა სიმდიდრისკენ ლტოლვასა და მომხვეჭელობას... ის ყველაფერს აკეთებდა რომ მდიდარი და ძლიერი ყოფილიყო ჩვენი ქვეყანა, რომ ადამიანები ბედნიერი ყოფილიყვნენ. თავისი ცხოვრებით გაიმორა ის, რასაც საკუთარ თავზე ამბობდა ქრისტე - "ისევე, როგორც კაცის ძე არ მოსულა იმისთვის, რომ ემსახუროს მას, არამედ იმისთვის, რომ თავად მოემსახუროს და თავი შესწიროს მრავალთა გამოსასყიდად".

ცნობილია, რომ იოსებ სტალინი არავის უნახავს ეკლესიაში მლოცველი, ისე როგორც ჩვენ ვხედავთ ჩვენს დღევანდელ "მწყემსებს", მოღალატეებს,

თვალთმაქცებს: ელცინებით, პოპოვებით, გორბაჩოვებით, შევარდნაძეებით (ეს სიტყვები მწერალმა დაივიწყა ანგულაშვილმა დაწერა მაშინ, როცა რუსეთს ბორის ელცინი თავაკაცობდა, საქართველოს კი - ედუარდ შევარდნაძე), რომელთაც უშუალოდ ეხებათ ქრისტეს სიტყვები: "ნუ იქნებით თვალთმაქცნი, რომელთაც უყვართ სინაგოგასა და ქუჩის კუთხეებში დგომა და ლოცვა, რათა ხალხს მოაჩვენონ მორწმუნეობა და ღვთის მოსახობა".

და სტალინიც იცოდა შეგონება ძე ღვთისა. იგი არ ლაპარაკობდა ბევრს, არ თვალთმაქცობდა და არ იქნებოდა მუშტებს, ისე, როგორც ეს უყვართ დღევანდელ ცნობილ "ბელადებს" და მის მიერ მოცემულ სიტყვას ყოველთვის ასრულებდა, მისი სიტყვები და საქმე არ დასცილებია ერთმანეთს... და ცხოვრება ჩვენი, სულ უფრო და უფრო უკეთესი ხდებოდა, სანამ არ გარდაიცვალა სტალინი და არ დაიწყო ხრუშჩოვის მმართველობა, მისი უსასრულო "რეორგანიზაციებით", რომელმაც ჩიხში შეიყვანა ჩვენი ქვეყანა.

სტალინი სული დასდო თავისი ხალხისათვის და მე მწამს, რომ სახარება იყო მისი სამაგიდო წიგნი."

- სტალინი არ იყო ურწმუნო! - იხსენებდა მისი თანამებრძოლი მოლოტოვი. რუსმა მწერალმა სოლოუხინმა კი, რომელსაც არაერთხელ უნახავს სტალინი სასულიერო პირთა გარემოცვაში, აღნიშნა, რომ სტალინი მღვდლებს დიდ პატივს სცემდაო. ეკლესიისა და რელიგიის მიმართ თავის ლოიალურ დამოკიდებულებას ბელადი მთელი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში ამჟღავნებდა. მათი დევნის პოლიტიკას კი მხოლოდ ისინი ახორციელებდნენ, ვისი ნაშვირნიც დღეს გაჰკვირვებენ სტალინის მიერ ვითომ ჩადენილ "დანაშაულობებზე".

ეს ტროცკისტებმა, ნიკიტა ხრუშჩოვმა და მათმა თანამოსაქმებმა 1919 წელს მოსკვს რუსული მართლმადიდებელი ეკლესიის 320.000 მსახური. ეს, ტროცკი და მასთან ერთად რაკოვსკი მკრეხელობდა კიევ-პეჩორის ლავრაში და ის, რაც მათ ვერ დაასრულეს, "დაავიჯინა" ჩასაფრებულმა ტროცკისტმა ნიკიტა ხრუშჩოვმა. ეს, ტროცკი ხალმღვანელობდა ბაზილევინის, უნწვიტის და სხვათა თარეშ მოსკოვის ტაძრებში. ტროცკი პოლიტიკურსაგან განუწყვეტლივ მოითხოვდა საეკლესიო ფასეულობათა ამოღებას და იგი თავად ხელმძღვანელობდა ტაძრების ძარცვას.

სტალინიმ გაიგო, რომ ა.მ. ვასილევსკიმ, პარტიული ორგანიზაციის მოთხოვნით, კავშირი გაწყვიტა მამასთან, რომელიც ღვთის მსახური იყო. სტალინიმ დაგმო ეს საქციელი და ურჩია მომავალ მარშალს, აღედგინა კავშირი მშობლებთან, სისტემატური დახმარება აღმოეჩინა მათთვის და გადასცა საფოსტო გზავნილების დასტა. თურმე სტალინი რეკულარულად უგზავნიდა ფულს ვასილევსკის მამას, მოხუცს კი ეკონა, რომ მას შვილისაგან მოსდიოდა ეს ფული.

წერილს დიკვან პიჩუჟინის სიტყვებით ვამთავრებთ:

"...ჩვენ ბელადები - გაიბერებში, მამულიშვილები - მახეპებში და ოტროპევებში გავცვალეთ. ლენინი და სტალინი კი ამერკველ "იანკებსა" და გერმანელებს შევჭირეთ. სტალინი თავისი სიბრძნითა და ნებისყოფით ჩვენ გაგვაერთიანა, როგორც აერთიანებდა ქრისტე ისრაელის შვილებს. ხომ გამოუჩნდა სტალინის მის გარემოცვაში, ისევე, როგორც ქრისტეს, თავისი იუდა. მაგრამ მე მწამს, რომ ხალხი გამოერკვევა და აღსდგება იმ გაბრუნებისაგან, რომელიც ფიცის გამყიდველებმა და ქრისტეს მგმობმა ადამიანებმა მოაქციეს. გამოერკვევა და აღსდგება, სულით და გულით აღასრულებს ღვთის ნაანდერძებს".

კიდეც ერთხელ გაბანდობთ ცნობილი ადამიანების გამონათქვამებს სტალინის, რომორც პიროვნებისა და სახელმწიფო მოღვაწის შესახებ:

"მასში თავმოყრილია სახელმწიფო მოღვაწის, იულიუს კეისრის ჭკუა, მარკუს ოქტავიუსის ეშმაკობა, მაკედონელის მხედართმთავრული გენია, ციციერონის მჭერმეტყველების დამაჯერებლობა და აზრის გამოხატვის სისწრაფე, მაგრამ სტალინი ყოველ მათგანზე უფრო მაღლა დგას, გაცილებით მაღლა, რადგან მასში მოქცეული არიან ყველა ერთად აღებული". ააბლო პიპასო

"რამდენადაც გენიალური იყო სტალინი, იმდენად სასაცილო არაართბანი იყვნენ მის შემდეგ მოსული გენერალური მდივნები: უტკუნინი, უნებისყოფონი, გაუნათლებელი, ანგარებიანი და ბოროტები..."

კვამინი მამსიომი, მწერალი.

"მას არასოდეს უცდია გადაეკცია ტრიბუნა კვარცხლბეკად, არ უცდია მუსოლინისა და ჰიტლერის მსგავსად პათეტიკური ტონი, ან ეწარმოებინა ადგილობრივი თამაში, კერენსკის ფაიდაზე, კერენსკისა, რომელსაც შეეძლო და შესანიშნავად ეხერხებოდა ხე-მოქმედების მოხდენა მსმენელებზე. მისთვის უცხოა განდის მამპინოტიზირებული მოძახილი - სტალინი ყოველთვის იყო და დარჩება უფრო სიტყვაპუნწი, ვიდრე ლენინი".

ანრი ბარბიუსი

"იოსებ სტალინის რაღაც განსაკუთრებული ადლო ჰქონდა. მოხსენებებსა თუ დოკუმენტებში სუსტი ადგილების შემჩნევისას იგი იქვე ამჟღავნებდა და არაზუსტი ინფორმაციისათვის მკაცრად სჯიდა დამნაშავეს. მას მტკიცე მეხსიერება ჰქონდა, კარგად ახსოვდა ნათქვამი, არ გაუშვებდა შემთხვევას საკმაოდ მკვეთრად დაეტყუა ვინმე რისიმე დავიწყებისათვის, ამიტომ ჩვენ ვცდილობდით შტაბის დოკუმენტები მოგვეზადებინა მთელის გულმოდგინებით, რაც კი იმ დღეებში შესაძლებლობა გვქონდა..."

ბიორბი შუპოვი, საბჭოთა კავშირის მარშალი.

"როდესაც სამმა ჭკვიანმა ადამიანმა - სტალინი, რუხეველმა და ჩერჩილმა - ომის შემდგომი მსოფლიო გაგლენის სფეროებად დაჰყვეს და ივალდებულეს იქ სტალინური მისა და სიმშვიდის შენარჩუნება, სტალინიმ თქვა, რომ ამ დაყოფის მიზანია დედაშიწაზე "თუნდაც 50 წლით" მშვიდობის შენარჩუნებაა.

როგორ განჭვრიტა... დარწმუნებული ვარ, ჩვენ მალე გავხვებით მოწმენი იმისა, რომ სტალინის მოღვაწეობას სრულიად ახალი შეფასება მიეცემა და ჩემთვის მით უფრო სამწუხაროა, რომ საქართველოში აღმოჩნდნენ ვიგინდარები, რომლებიც სტალინის ძეგლის ადგებას მოითხოვენ (როცა ეს სტრუქტურები იჭერებოდა, გორში სტალინის ძეგლი ჯერ კიდევ არ იყო აღებული). ასეთი მაიმუნები ყველგან არიან, მაგრამ სამწუხარო ისაა, რომ საქართველოში მათ სრული კარტლანში აქვთ. ისტორია მალე მოიშორებს ამ ქაფს და ყველა მიიღებს იმ შეფასებას, რასაც რეალურად იმსახურებს..."

ალექსანდრე ჰაპიი.

"სტალინის ძალიან უყვარდა ლიტერატურა, ყველა სხვა ხელოვნებასთან შედარებით, ყველაზე საპატიოდ, ყველაზე გადამწყვეტად თვლიდა და, აქედან გამომდინარე, ისეთად, რომელიც თითქმის დანარჩენს აყვებდა. უყვარდა კითხვა და შემდეგ წარსულზე საუბარი. დაწერილებით ახსოვდა წიგნები. დარწმუნებული ვარ მას საკუთარი მხატვრული ღირნიც გააჩნდა, რომელიც შეიძლება მის ახლგაზრდობაში მისი პოეზიის სიყვარულისაგან მომდინარეობდა..."

კონსტანტინე სიმონოვი, მწერალი.

არ მახსოვს არც ერთი შემთხვევა, რომ სტალინის სმენას გამოპარვოდეს ან არასაკმარისი სიზუსტით გაეგოს მისი პარტნიორების რაიმე მნიშვნელოვანი მათი სიტყვების აზრს... ლეიფადის სასახლეში სხდომის დროს, მე აშკარად მიხვდი, თუ რა შეუდარებელი ღირსებები გააჩნდა ამ ადამიანს..."

ა.ა. ბრომიკო, სსრკ საგარეო საქმეთა მინისტრი

"ის ყოველთვის სხვანაირი იყო. ლაპარაკობდა ზუსტად და პირდაპირ. მომესალმა მოკლე სხარტი რუსულით, ხელი მტკიცედ და თავაზიანად ჩამომართვა, თბილად მიღიმოდა და თითქოს შესანიშნავად გაწონასწორებულ გონიერ მანქანას ელაპარაკებოდა. სტალინი იცოდა რა სურდა თვითონ, რა სჭირდებოდა რუსეთს და ფიქრობდა, რომ აუცილებლად უნდა გცოდნოდათ თქვენც..."

ფრანკლინ დელანო რუზველტი.

მსოფლიოს დიდი ფეხბურთელები

მსოფლიოს დიდი ფეხბურთელები

მას შემდეგ, რაც მე-19 საუკუნეში ინგლისელებმა აღადგინეს სპორტის უძველესი სახეობა, მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში იბადებოდნენ დიდი ფეხბურთელები, რომლებიც ქმნიდნენ მთელ ეპოქას და მათი მიღწევები ოქროს ასოებით იწერებოდა პლანეტის სპორტულ ისტორიაში. ისინი გვიბლაღებენ თავიანი საფეხბურთო საშემსრულებლო ოსტატობით. ეს ხდებოდა მაშინ, როცა ფეხბურთი ის-ის იყო იღვამდა ფეხს მსოფლიოში და ჯერ კიდევ არსად არ იყო აშენებული, არამც თუ გიგანტური, არამედ თანამაყურებლანი სტადიონებიც კი. მაგრამ სწორედ მათმა ოსტატობამ დაუფლო სათავე სპორტის ამ ულამაზეს სახეობას, რომელსაც დღეს ლამის მთელი მსოფლიო ეთაყვანება. მას შემდეგ უამრავი დიდი ფეხბურთელი მოვედინა სამყაროს, მაგრამ ჩვენი რუბრიკა მინც წინ აყენებს იმ დიდი სპორტსმენების ხსოვნას, რომელთაც მსოფლიოს განახლებული სახით უძღვნენ ჯერ კიდევ ჩვენს წელთაღრიცხვამდე დიდი ხნით ადრე ჩინეთში შოაილი სანახაობრივი სპორტი – ფეხბურთი! მალე დაიბრუნებულ პირთა ვიწრო წრეში აღიარებული ეს სანახაობა მასიურ დონისამდე იქცა, რამაც წარმოქმნა შესაბამისი სპორტული ბაზების აშენების აუცილებლობა. სწორედ წარსულის დიდი ფეხბურთელების დამსახურებაა, რომ გვაქვს შესანიშნავი სპორტული კომპლექსები “მარაკანა”, “ავტეკა”, “ნოუ კამპი”, “სანტიავო ბერნაბეუ”, “ლუნიკეპი”, “ოლიმპია სტადიონი”, “პემპდენ პარკი” და სხვა და სხვა. სწორედ ამ სპორტულ “მონსტრებს” ავსებენ პირთამდე დღევანდელი ფეხბურთის “გრანდები”, რომლებიც მონდომებითა და წარმატებით აგრძელებენ თავიანთი დიდი წინაპრების საქმეებს.

ამ რუბრიკით ჩვენ გაგაცნობთ მსოფლიოს ფეხბურთის პიონერებსაც და იმ დიდ თანამედროვე ფეხბურთელებსაც, რომლებიც ქმნიან მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიას.

30ილი პენდერსონი

დაიბადა 1944 წლის 24 იანვარს, შოტლანდიაში.

თამაშობდა კლუბებში “რეინჯერსი” (შოტლანდია), “შეფილდ უენსდეი” (ინგლისი).

“ნამცევა” ვილის ისე წარმატებით რომ გავერძელებინა საფეხბურთო კარიერა, როგორც დაიწყო, იგი მართლაც საუკეთესო და შეუდარებელ ფეხბურთელად დარჩებოდა შოტლანდიის ფეხბურთის ისტორიაში. მას ყველა მონაცემი ჰქონდა საიმისოდ, რომ არამც თუ დიდი ფეხბურთელი, არამედ სრულფასოვან ადამიანადაც კი ვერ ჩამოყალიბებულყო. საკმარისია ვთქვათ, რომ მას ბრტყელტერფიანობა აწუხებდა და საკმაოდ ახლომხედველიც გახლდათ. თავად მიხვდებით რამდენი შრომა და პირადი სპორტული მონაცემების დახვეწა დასჭირდებოდა ვილი პენდერსონს, რომ მისაბამ ფეხბურთელად აეღიარებინათ მეოცე საუკუნის 20-30-იანი წლების შოტლანდიაში. ამას ემატებოდა მუდმივი ტრავმები, მაგრამ ეს სპორტმენი ფენიქსის თვისებებით იყო დაჯილდოებული ბუნებისაგან და სერიოზული ტრავმის შემდეგ, როცა გულშემატკივრები ფიქრობდნენ, რომ ვილი ვეღარასოდეს ითამაშებდა დიდ ფეხბურთს, მათ გასახარად ეს “ჯიუტი” ფეხბურთელი კვლავ გამოჩნდებოდა ხოლმე მოედანზე და სასწაულებს ახდენდა.

ვილი პენდერსონი შეუმჩნეველად შემოვიდა ჯერ შოტლანდიურ, შემდეგ კი მსოფლიო ფეხბურთში. იგი სულ 15 წლისა იყო, როცა პირველად გამოვიდა მოედანზე, ოცი წლისას კი, გლასგოს “რეინჯერსისა” და შოტლანდიის ნაკრების შემადგენლობაში, უკვე მოპოვებული ჰქონდა მრავალი რეგალია და მაღალი სპორტული ტიტული. ვილი პენდერსონმა სულ 29 მარტი ჩაატარა შოტლანდიის ნაკრების შემადგენლობაში, მაგრამ ჩინებული თამაშით დაამახსოვრა თავი გულშემატკივრებს.

ჯეფი პერსტი

დაიბადა 1941 წლის 8 დეკემბერს, ინგლისში.

თამაშობდა საფეხბურთო კლუბებში “ვესტ ჰემი” და “სტოკი” (ინგლისი).

ჯეფი პერსტი ფეხბურთის მისი თანამედროვე სპეციალისტების მიერ აღიარებული იქნა იმ დიდ ფეხბურთელად, რომელსაც დიდი საქმეების ქმნა ძალუძდა. იგი გახლდათ იმდენად ზორბა ტანის და ერთის შეხედვით ზანტი და მოუხეშავი, რომ უცხო თვალი მასში სპორტის ძალოსნობის სახის წარმომადგენელს უფრო შეამჩნევდა, ვიდრე ხესწრაფ და მაღალტექნიკურ ფეხბურთელს. ვიდრე ფეხბურთის სპეციალისტები მისი ფიზიკური მონაცემებით მსჯელობდნენ, ჯეფი პერსტი არაერთგზის გამხდარა მათი სასტიკი კრიტიკის ობიექტი. მაგრამ ყველა პროგნოზისა და უადრესად “კომპენტური” დასკვნების მიუხედავად პერსტს გააქონდა და გააქონდა გოლმეტი, რითაც მალე მოულოდლო უსაფუძვლო მითქმა-მოთქმებს მისი არასაკმარისი სპორტული მონაცემების თაობაზე.

ლივის თასების გათამაშებაში ჯეფი პერსტმა 46 გოლი გაიტანა, ინგლისის თასის გათამაშებაში კი 29 გოლი, რაც იმ დროისათვის სამკაოდ მაღალი მაჩვენებელი გახლდათ. მაგრამ, მისი ყველაზე დიდი წარმატება გახლდათ ის საში გოლი, რომელიც პერსტმა 1966 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ მატჩში გაიტანა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ნაკრების კარში. სწორედ ჯეფი პერსტის “პეტი თრიკი” წყალობით გახდა ინგლისის ნაკრები მაშინ მსოფლიო ჩემპიონი. რამდენიმე წლის შემდეგ ჯეფი პერსტი ინგლისის დედოფალმა რაინდის ტიტულით დააჯილდოვა და “სერის” წოდება უბოძა. ისევე, როგორც სხვა მრავალი წარმატებული ფეხბურთელი, კარიერის დამთავრების შემდეგ პერსტმა მწვრთნელობას მიჰყო ხელი და “ჩელსის” ჩაუდგა სათავეში.

შაიზინიო (შაირ ვინტურა ვილიო)

დაიბადა 1944 წლის 25 დეკემბერს ბრაზილიაში.

თამაშობდა კლუბებში “ბოტაფოგო” (ბრაზილია), “მარსელი” (საფრანგეთი), “კრუსეირო” (ბრაზილია) და “პორტუგეზა” (პორტუგალია).

შაიზინიო დიდი გარინჩას ღირსეულ მემკვიდრედ ითვლებოდა როგორც ბრაზილიის საფეხბურთო ნაკრებში, ასევე კლუბ “ბოტაფოგოში”. იგი ჯერ კიდევ 15 წლისა იყო, როცა ქუჩის ფეხბურთს თავი გაანება, მშობლიური ქალაქი კაშიასი დასტოვა და პროფესიული კონტრაქტი გააფორმა მსოფლიოს ერთ-ერთ ავტორიტეტულ გუნდ “ბოტაფოგოსთან”. მისმა ვარსკვლავმა ინგლისში გაიბრწყინა 1966 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე, საბოლოო აღიარება კი მოვიდა 1970 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე, როცა სასტარტო ტურნირზე ჩეხეთის ნაკრებს გაუტანა 2 გოლი, ფინალში კი იტალიელების ნაკრებს გაუტანა გოლი. ეს მსოფლიო ჩემპიონატი იმითაც იყო ღირსესანიშნავი შაიზინიოსათვის, რომ მას ყველა მატჩში გააქონდა თითო ან ორი გოლი. იგი რამდენადაც დიდი ფეხბურთელი იყო, იმდენად გამოირჩეოდა უდისციპლინობითაც, რის გამოც თავი გაანება “მარსელში” თამაშს და სამშობლოში დაბრუნდა. ბრაზილიაში კიდევ ერთხელ გაიბრწყინა შაიზინიოს ვარსკვლავმა – 32 წლის ასაკში მან “კრუსეიროს” შემადგენლობაში ლიბერტადოსის თასი მოიპოვა, რითაც დააინტერესა იტალიელი ფეხბურთის მენეჯერები. ამჯერად შაიზინიო პორტუგალიის “პორტუგეზაში” შეიძინა საკმაოდ დიდ თანხად, მაგრამ არ შემცდარან, რადგან, მიუხედავად სოლიდური ასაკისა, შაიზინიომ საოცარი ენერჯისა და ტექნიკის წყალობით მრავალჯერ გაახარა ფეხბურთის გულშემატკივარი.

გიორგი ჯალაღანია

იხმარი

კარგი ქმარი სკივრივითაა, ხანდაზმულია და ფულით საესე. გარდა იმისა, რომ იპოვე, უნდა დამარხო კიდევ.

ლაშა, პარკინგზე მიდის ტიპი, სათითაოდ ათვალიერებს ყველა მანქანას, სახელურებს ამოწმებს, მინებს, კარებს... ბოლოს მიდის იქ მდგომ ბიჭებთან და მოვრალი ხმით ეუბნება: – ბიჭებო, ხომ არ გინახავთ, რომელი მანქანით მოვედი? *

გვიანი ღამეა, დილის სამი საათი... შემოდის კაცი, უგონოდ მოვრალია, უცებ რაღაცას ფეხი წამოკრა, გადაყირავდა, სკამიდან გადმოვარდა ტაშტი, ხმაურზე გამოცვივდა ცოლი და შეიღებო. კაცმა გაიცინა: – რაო, მამიკოს გარეშე ვერ იძინებთ? *

კაცი მიდის სამსახურში. შეფი ეკითხება: – რატომ მოხვედი, დღეს შენი სიდედრის დასაფლავება არაა? – ჯერ სამსახური, მერე – სიამოვნება... *

ქმარი დილით ბრუნდება სახლში, სახე მთლიანად პომადით აქვს მოსვრილი, პუდრი აყრილი, წითური თმები... – სად ვგდებ? – არ დამიჯერებ, მაგრამ კლოუნი გადამეკიდა და მთელი ღამე ვეჭვიანებოდი... *

როგორც იქნა, გადავჩაჩევი ჩემი მამათილი ფრჩხილების ტამას! – როგორ? – კბილები დაეშუმაღე...

სამეგრელო-ზემო სვანეთის პენსიონერთა კავშირი დაფუძნდა

ამ დღეებში არასამთავრობო ორგანიზაცია, სამეგრელო-ზემო სვანეთის პენსიონერთა კავშირი დაფუძნდა. მასში გაერთიანდნენ სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში მცხოვრები პენსიონერები და არაპენსიონერებიც, რომლებიც პენსიაზე გასვლის მოლოდინში არიან. შეკრება ზუგდიდის შალვა დადიანის სახელობის სახელმწიფო თეატრში გაიმართა. პენსიონერთა კავშირის თავმჯდომარედ აირჩიეს ზუგდიდელი, პოლიციის ყოფილი ოფიცერი დემნა სორდია. კავშირის მიზანია პენსიონერთა უფლებების დაცვა, პირველ რიგში, პენსიების მიღება სტაჟისა და დამსახურების მიხედვით.

ეთნოგრაფიულ მუზეუმში გიორგი ჩიტაიას მემორიალური კაბინეტი გაიხსნება

გიორგი ჩიტაიას დაბადებიდან 120 წლისთავის იუბილესთან დაკავშირებით დღეს ეთნოგრაფიულ მუზეუმში წარმოდგენილი იქნება ექსპოზიცია „მუზეუმის ისტორია“. გაიხსნება ასევე ჩიტაიას მემორიალური კაბინეტი.

გამოფენაზე წარმოდგენილი იქნება მუზეუმის ისტორიის ამსახველი ფოტო, ვიდეო და საილუსტრაციო მასალები, ასევე, გიორგი ჩიტაიას პირადი არქივი და მის მიერ გასული საუკუნის 40-იან წლებში შეკრებილი სპილენძის, თიხისა და ხის ექსპონატები. ცნობილმა ქართველმა ეთნოგრაფმა გიორგი ჩიტაიამ 1940 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეთნოგრაფიის კათედრა დააარსა და შექმნა პირველი სალექციო კურსი ზოგად ეთნოგრაფიაში. შეგახსენებთ, რომ 1987 წლიდან ეთნოგრაფიული მუზეუმი მის სახელს ატარებს. საიუბილეო თარიღთან დაკავშირებით გამოიცა ახალი წიგნი სათაურით „საქართველო - ტრადიცია, რწმენა, ხელოვნება“ (ავტორები: ზურაბ წერეთელი, თამილა ცაგარეიშვილი, ინგლისურ ენაზე); გიორგი ჩიტაიას ბიბლიოგრაფია, ასევე შეიდი წიგნი სერიიდან “ქართველი ხალხის ტრადიციული კულტურა” (ავტორები: თინა ოჩიაური, მარიამ ლორთქიფანიძე, როინ მეტრეველი, დავით მუსხელიშვილი, ირაკლი სურგულაძე, ლია მელიქიშვილი, ნანა ხაზარაძე).

ზუგდიდელი პაპუნა ქოჩუა საქართველოს მოქალაქეობაზე უარს ამბობს

ზუგდიდელი ინჟინერ-მექანიკოსი პაპუნა ქოჩუა, რომელიც, ნახევარ წელზე მეტია, ეძებს სამართალს, იძულებული შეიქნა, თხოვნის წერილით მიემართა საქართველოს პრეზიდენტისთვის. „მუშაობდი ენერგო პროჯოჯიაში“ დასავლეთის რეგიონის რიგით თანამშრომლად. მას შემდეგ, რაც ჩემმა უშუალო ხელმძღვანელმა ვახტანგ ქარჩავამ მომთხოვა, დამატებითი საათები მემუშავა, ყოველგვარი პრეტენზიის გარეშე დავთანხმდი. როცა ხელშეკრულების საფუძველზე მოვითხოვე დამატებითი საათების ნაშუქების ანაზღაურება, ამის გამო დასავლეთის რეგიონის ფილიალის

წალენჯიხის რაიონის რამდენიმე სოფლის სკოლა გათბობის გარეშე დარჩა

წინაპირობის გარეშე დამითხოვა სამუშაოდან. “ზატონო პრეზიდენტო, გთხოვთ, დამეხმაროთ ჭეშმარიტების დადგენაში. თქვენ ხართ ბოლო იმედი და, თუ ეს იმედიც გადამეწურა, მაშინ რა აზრი აქვს საქართველოს მოქალაქეობას,” - ნათქვამია პრეზიდენტისადმი გაგზავნილ წერილში.

პაპუნა ქოჩუას ხუთსულიანი ოჯახი, სადაც ყველა უმუშევარია, გაუსაძლის მდგომარეობაშია. ამიტომაც პაპუნა ქოჩუას გადაწყვეტილი აქვს, უარი თქვას საქართველოს მოქალაქეობაზე და თავშესაფრის თხოვნით მიმართოს ევროკავშირის წარმომადგენლობას.

წალენჯიხის რაიონის რამდენიმე სოფლის სკოლა გათბობის გარეშე დარჩა

„ახალი მემარჯვენების“ წალენჯიხის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარის, წალენჯიხის საკრებულოს წევრის დავით ბელქანიას ინფორმაციით, რაიონის სკოლებში, ზამთრის სეზონის დადგომის მიუხედავად, გათბობა ჯერ არ აქვთ. ესენია: ჯვარის №3 საშუალო, ნაკიფუს, ვახუშანის, წალენჯიხის №1 საშუალო სკოლები. „ეს სკოლები მე თვითონ შემოვიარე და, მიუხედავად იმისა, რომ რაიონში საკმაოდ აცივდა, ამ სკოლებში გათბობის სეზონი არ დაწყებულა. ასეთივე მდგომარეობაა რაიონის სხვა სოფლების სკოლებშიც,“ - განაცხადა ბელქანიამ.

ISSN 1987-8966 ილორი

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ბაქრაძის ქუჩა №6 მე-4 სართული სარეგ. №01018002930

მთავარი რედაქტორი: როლანდ ჯალაღანია

მთ.რედაქტორის მოადგილე: დავით ქოჩალია

ბაჟინიური რედაქტორი: მიხეილ ჩოქრიშვილი

გაზეთის მენეჯერი: ზურაბ ქოჩალია

WWW ilori.ge

e-mail: elisabetthal@yahoo.de

რედაქციის განთავსება 34-32-95 893-51-01-71 899-34-37-27